

naša luč

ob srebrnem jubileju

1976

1

25 let v službi resnice, pravice in ljubezni

Dragi rojaki!

V knjigi našega življenja se je let opet odprlo. Napiši smo v novo leto in drug drugega sprašujemo, kaj nam bo prineslo. Nekateri razmišljajo, koliko let so že v tujini. Drugi tjepejo, koliko je že preteklo, odkar so prišli, odkar so se ločili od doma. Tretji pa se spomni, da je spet eno leto več, odkar mu je smrt uprlih prijateljev drago. Osi mihi na molitveni listopis. Leto tjepejo in nič ne rečejo...

Mr pa mislimo na vas, dragi bratje in sestre v tujini. Med vami živimo, z vami delimo veselje in žalost. Za novo leto bi radi vsakemu stisnili roko. Žal bi mi bilo, da bi vam vnovič ne mogli dati roko. Žal bi mi bilo, da bi vam vnovič ne mogli dati roko. Žal bi mi bilo, da bi vam vnovič ne mogli dati roko.

Ob Renu in v Vestfaliji živite tisočji, pionirji slovenskih rudarjev, izseljencev. V holandskem in belgijskem Limburgu boš našel cele kolonije naših ljudi. V Luksemburgu, od Metza do švice, boš našel celotno kolonijo naših ljudi. V Luksemburgu, od Metza do švice, boš našel celotno kolonijo naših ljudi.

Priljubljeni Charleroi in Mons te bodo prijeli v hišo. V Pas-de-Calais in severni Franciji jih boš našel na tisoče. In še na tisočih, v angleških rudnikih, te bo veselo presenetil slovenski pozdrav.

Da bi vam vsem povedali tolo besedo, da bi vam ponudili besedo tolažbe, besedo v navsest, da bi vas sredi težkega boja za življenjski obstanek razveselili, vam ob začetku novega leta skupno prižigamo „Luč“. Gotovo jo boste sprejeli kakor pismo, ki se spravi, da ga pozneje znova in znova prebiraš.

leto 1952

DRAGI ROJAKI!

Stopili smo v novo leto in drug drugega sprašujemo, kaj nam bo prineslo.

Nekateri razmišljajo, koliko let so že v tujini. Drugi štejejo, koliko je že preteklo, odkar so prišli zadnjikrat domov z dela in začeli uživati zasluženi pokoj.

Mi pa mislimo na vas, dragi bratje in sestre v tujini. Med vami živimo, z vami delimo veselje in žalost tujine. Za novo leto bi radi vsakemu stisnili roko. Žal vas je preveč, da bi mogli k vsem. Nemogoče vas je vse poznati, nemogoče vse obiskati.

Ob Renu in v Vestfaliji živite tisočji, pionirji slovenskih rudarjev, izseljencev. V holandskem in belgijskem Limburgu boš našel cele kolonije naših ljudi. V Luksemburgu, od Metza do švice, boš našel celotno kolonijo naših ljudi.

Luksemburgu, od Metza do Švice boš slišal ob nemški meji govoriti slovensko besedo. Po predmestjih Charleroi in Monsa te bodo rojaki vabili v hiše. V Pas-de-Calais in severni Franciji jih boš srečal na tisoče. In še na otoku, v angleških rudnikih, te bo veselo presenetil slovenski pozdrav.

Da bi vam vsem povedali tolo besedo, da bi vam ponudili besedo tolažbe, besedo v navsest, da bi vas sredi težkega boja za življenjski obstanek razveselili, vam ob začetku novega leta skupno prižigamo „Luč“. Gotovo jo boste sprejeli kakor pismo, ki se spravi, da ga pozneje znova in znova prebiraš.

„Vsi za enega, eden za vse!“ pravi pregovor. Naj se te besede vsaj pri tem listu uresničijo!

Izseljenski duhovniki
(1952, šte. 1)

IZ DOMOVINE

„Slovenski poročevalec“, ki izhaja v Ljubljani, je objavil 27. januarja 1952 tole navodilo Vladnega sveta LR Slovenije za prosveto in kulturo: „Poučevanje verouka je bilo v nekaterih šolskih poslopih do sedaj začasno dovoljeno. Da se poenoti pouk v osnovnih in srednjih šolah, odredimo, da se počenši z II. polletjem šolskega leta 1951/52, to je s 1. februarjem 1952, ukinja poučevanje verouka v vseh šolskih poslopih.“ (1952, šte. 2)

Ljubljanski pomožni škof Vovk, ki so ga v Novem mestu divjaško napadli, polili z bencinom in mu zažgali obleko, se

je toliko pozdravil, da je zapustil bolnišnico.

V časopisih so vse zadnje mesece kar naprej objavljali napade na duhovnike. „Ljudska pravica“ piše 16. febr.: „Naša dežela, ki je v njej odpravljeno izkoriščanje človeka po človeku, ustvarja s socializmom vse pogoje, v katerih bo vera izumirala in umrla.“

(1952, šte. 3)

„Oznanjam vam veliko veselje!“

Kazala bodo radostni božični razsvetli in ljubi napreči cerkvenih pesni bodo našli naša srca s praznišnim razpoloženjem.

Božični evangelij bo priznal pred našo očjo veselo znamenje, ki ga je angel prinesel pastirjem na betlehemskih poljih: „Ne bojte se, zakaj oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse narode: danes vam je v mesta Davidova rojca Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bodo znamenje: najdi boste Dne v juncem povito in v jati polno.“

Kako bi mogli brez gonjenja v srcu biti ali poslušati te besede, ki so razsvetle, kar jih je kdaj sililo človeško srce? Kaj vendar je srečno Boga si misliti, da se je odločil na gršno zemljo poslati v svoje naravnostno in postati. Brat naš brat! Kako to, da si svoje Mater, ki jo boš življenje odločil tako ljubiti, ni poslal med ljubečimi kraljeve palače, ampak v revni hiši v Nazaretu? Zakaj je dopustil, da je bilo silno v jati, Njegov prvo ljubeč?

Vse to je bilo vedno njegovo milostno ljubezen do nas ljudi. S svojim zgledom nam je hotel pokazati, kaj je v našem življenju vredno in kaj ni vredno. Med nas je namreč prišel s čisto poslušnim poslušanjem. Prišel je človek ČLOVEKA, njegovo delo in ubo, njegovo umetnost in večno življenje. V ta

leto 1953

IZ DOMOVINE

Škofje so se zbrali v Zagrebu na konferenco, na kateri so skupno napisali pismo predsedniku države.

V pismu pravijo, da v državi ni svobode življenja po veri, saj niti verski obredi niso ve-

Slika na naslovni strani:
Po snegu pelje gaz v novo leto...

„Naša luč“ ob srebrnem jubileju

Ko se je dobrih šest let po koncu zadnje svetovne vojne dušnopastirska mreža med Slovenci po Zahodni Evropi že podrobneje izoblikovala, se je sama od sebe pokazala nuja po notranjem glasilu le-té. Tedaj so bili naši rojaki že „ob Renu in v Vestfaliji, v holandskem in belgijskem Limburgu, v Luksemburgu, ob nemški meji od Metza do Švice, v Charleroi in Monsu, v Pas-de-Calais in na angleškem otoku“. Kako drugače bi mogli biti slovenski duhovniki s svojimi ljudmi na teh ogromnih področjih v zvezi, če ne po tiskani besedi?

Poleg tega je bilo treba povezovati to veliko slovensko družino po Zahodni Evropi med seboj in navzven; navzven v dveh smereh: z ostalimi slovenskimi izseljenci po svetu, obenem pa z rojaki za mejo in doma. Poročila s teh področij, ki jih je „Naša luč“ prinašala mesec za mesecem, so služila v ta namen.

A revija je hotela biti še več: občasno prijateljsko pismo na dom, ki daje nasvet in toplo besedo in pogum, pa poskrbi tudi za malo dobre volje. Zato je skušala biti vedno pristna, vedra in topla. Osnovno usmerjenost je črpala iz božje besede.

Kot glasilo kristjanov je imela vsa ta leta posluš za ljudi, ki se jim dela krivica ali ki kako drugače trpijo, pa naj živijo v tretjem svetu, v zahodni demokraciji ali v socialističnih deželah. Seveda je veljala pozornost na prvem mestu našemu človeku, naj biva ta kjer koli.

Nikdar se ni vdala skušnjavi izkrivljenega poročanja ali prostaškega sloga. A prav tako ni hotela nikdar postati „pes, ki ne laja“. (Izraz je iz svetega pisma.) Mogoče to komu kdaj ni bilo všeč, a krivde za to ne nosi ona.

Ker je bila „Naša luč“ ves čas, že prav od svojega začetka, finančno odvisna samo od naročnikov in dobrotnikov, je mogla uresničevati cilje, ki si jih je začrtala. Od nikogar si ni pustila narekovati, kaj naj piše in o čem naj molči. Bila je svobodna tribuna slovenskih kristjanov v evropski tujini.

Ali bo nepristranska zgodovina nekoč ugodno ocenila vse delo, ki ga je revija v teh letih opravila? Bog ve. Vsekakor so jo tisti, katerim je bila namenjena, takoj skrajša sprejeli za svojo in zanimanje zanjo ni vsa leta prav nič pojenjalo. Ko se je „sedma republika“ v tujini opazno povečala, se je naklada „Naše luči“ skoraj čisto približala meji 9000 izvodov, kar je v vrstah slovenskega občasnega tiska zunaj domovine rekord. Niti listi od doma, namenjeni rojakom po vsem svetu, ne dosegaajo te naklade. Že ta številka sama je plebiscit za „Našo luč“ in obenem priznanje vsem, ki so jo priklicali v življenje in ji ta leta pomagali (izdajateljem, urednikom, sodelavcem, dopisnikom, upravi, tiskarni, razpečevalni mreži, naročnikom in dobrotnikom).

Kaj pa bodočnost „Naše luči“?

Tako kot doslejnost. Služba resnici, pravici in ljubezni. Služba slovenskemu zdomcu in izseljencu predvsem v Zahodni Evropi. Pričevanje o slovenski stvarnosti v teh njenih nelahkih dneh. Brez odvisnosti od kogar koli: zato pa zvesta osnovnim človeškim vrednotam, ki so obenem temelj krščanstva.

Bog ji daj — v omenjenem smislu — še mnogo, mnogo let!

naša luč

1976

1

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 25
januar 1976

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.

Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	75 šil.
Belgija	200 bel. fran.
Francija	20 fr. fran.
Italija	2200 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	12 n. gld.
Nemčija	15 n. mark
Švedska	20 š. kron
Avstralija	5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je po-
gojena zaradi neenakih
poštnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

CANKARJEVO LETO

Vélíki klásiK slovenskega slovstva in nosilec socialnih idej se je rodil pred sto leti. Vsa Slovenja želi letošnje leto posvetiti veliko pozornosti njegovemu delu. Izšle bodo razne brošure. S ceneniimi knjigami naj bi šel Cankar čimbolj med ljudske množice. V Ljubljani bo organizirana osrednja republi-

Zimska motiva iz Srednje vasi v Bohinju.

ška proslava. Morda bo dobil celo spomenik. Veliko vlogo ob praznovanju bodo imela gledališča in šolske proslave.

„CERKEV V JUGOSLAVIJI“

To je knjiga, ki prinaša vse podatke o stanju in upravi katoliške Cerkve v Jugoslaviji. V njej so opisane posamezne škofije s sezname vseh župnij, duhovnikov, redovniških ustanov, redovnikov in redovnic, misijonsko in izseljensko dušno pastirstvo.

DRUGI SLOVENSKI NARODNI PARK

Prihodnje leto se bo Triglavske-mu narodnemu parku pridružil še en lepote naših planin: Park Kamniških in Savinjskih Alp. S tem bo zavarovana narava in posamezni objekti. Meja naj bi potekala od Ljubelja mimo Tržiča, Storžiča, Krvavca, Kamniške Bistrice, Raduhe, Solčave in do avstrijske meje.

NEZAPOSLENOST V POMURJU

Zaposlenost v Pomurju dosega komaj polovico splošnega povprečja v Sloveniji. Delovne organizacije pokrijejo komaj 50% tega perečega vprašanja. Mnoge napovedi o novih delovnih mestih ostajajo le delno izpolnjene. Zdomci, ki se vračajo, prinašajo nove probleme, saj dobi zaposlitev komaj vsak tretji. Število nezaposlenih se je v zadnjih mesecih večalo in na zavodu za zaposlovanje v Murski Soboti leži že 1357 prošenj za delo.

PONOVNO NA IZPIT?

V Sloveniji je začel veljati nov republiški zakon o varnosti cestnega prometa. Novosti se nanašajo predvsem na vožnjo na križiščih, v kolonah, parkiranju in dolžnostih voznikov ob prometnih nesrečah. Nove šoferske kandidate lahko poučujejo le kvalificirani inštruktorji. Komur se voziško dovoljenje odvzame za več kot šest mesecev ali je bil kaznovan za več prekrškov, mora ponovno na voziški izpit.

POTUJOČI VRTEC

Mariborski podjetji TAM in „Karo-rosist“ sta izdelala posebej opremljen avtobus za otroški vrtec. Avtobus potuje po krajih, kjer še nimajo otroškega vrtca in vsaj za nekaj dni spremlja malčke, ki se počasi privajajo na šolo. To je prvi potujoči vrtec v državi.

PREDOR POD KARAVANKAMI

Jugoslovanska in avstrijska komisija za gradnjo predora pod Karavankami sta izbrala izmed 21 predlogov o lokaciji predora najboljše možnost: Hrušica—Področica. Predor bo dolg 7,5 km. Začel se bo dober kilometer severno od Hrušice. V eni uri bo lahko peljalo skozi predor 1800 vozil.

SLOVENSKI MEDICINSKI CENTER

V desetih letih je bil dograjen in opremljen nov klinični center. Nova bolnišnica je vrhunska medicinska institucija za vso Slovenijo.

žarko petan

telefonski imenik

Ce ne dobite zvez s tujino, je vse v najlepšem redu. Če pa dobite zvezo s tujino, se vam obetajo hudi zapleti, za katere PTT ne prevzema nobene odgovornosti.

Absurdno je, če v socializmu zahtevajo, naj kapitalisti plačujejo davke.

„Ozrimo se na prehojeno pot,“ je rekel tovariš, ki je to pot prevozil v avtomobilu.

Nakazal nam je pot v prihodnost — s smerokazom svojega avtomobila.

Za koliko bi se bencin šele podražil, če bi bili Arabci naši sovražniki.

Mnenja se krešejo toliko časa, dokler se ne vname grmada, na kateri zažgejo vse tiste, ki imajo drugačno mnenje.

Cenzor je državni uradnik, ki ima pisarno v naših glavah.

Zgradili smo eno samo cesto, a kljub temu vedno znova pridemo do razpotja.

Čarovnico spoznaš po uvoženi metli.

Dandanes so takšni časi, da si

človek upa pokazati zobe samo dentistu.

„Iz muhe delajo slona,“ je rekel tovariš, ki je hotel svojega slona prijaviti na davčnem uradu kot muho.

Pri nas je vse narobe: namesto neumnosti smo obdavčili pamet.

Delitev dela: nekateri pljujejo v roke, tuje seveda, drugi pa delajo.

Mnogo jih je za domovino umrlo. Toda še več jih živi na račun domovine.

Bil je tako velik patriot, da je prodal domovino za več denarja, kot je bila v resnici vredna.

Od zgoraj smo videti vsi enaki.

Center ima 4800 bolniških postelj in več kot 6000 delavcev, od katerih je polovica zdravnikov in drugega medicinskega osebja. Klinični center je postal tudi visoko specializirana šola za vse slovenske zdravstvene delavce. Delovni ljudje Slovenije so za Center prispevali 617 milijonov dinarjev.

Vila Janka Mlakarja v Stari Fužini v Bohinju. — Desno: Vas Podjelje v Bohinju.

SLOVENSKI MISAL

Je zares slovenski, ne samo zaradi besedila, ampak ker je delo slovenskih rok. Tiskarna v Kranju je v ta namen nabavila posebne večje črke. Papir je po naročilu izdelala papirnica v Vevčah. Zunanjo opremo so oskrbeli domači umetniki (Bitenc). Vezan je v rdeče svinjsko usnje, ki so ga naredili v kamniški usnjarni. Naj bi ta mašna knjiga postala molitvenik vseh Slovencev!

TEOLOŠKI TEČAJ

V novembru je bil na teološki fakulteti v Ljubljani dvotedenski teološki tečaj za izobražence in študente. Najbolj znani profesorji in duhovniki so v predavanjih in razgovorih razglabljali o smislu življenja, o veri in človeškem hrepenenju. Zanimanje je bilo izredno, saj je nova velika dvorana teološke fakultete bila vedno premajhna, da bi sprejela vse poslušalce.

(Dalje na 13. strani)

in so se vozili mimo

Pred časom je naredila švicarska policija na zelo prometni cesti prvega reda v bližini določenega kraja zanimiv poskus. Na nekem ovinku so uprizorili nesrečo: videti je bilo, kot da je zletel avto z ovinka v drevo. Za to so uporabili poškodovan avto, tako da je bila nesreča predstavljena zelo resnično. Poleg avta sta ležala moška, ki sta morala igrati ranjenca, ki naj bi padla iz avta.

Policaj je opazoval izza grma, kaj bodo storili drugi avtomobilisti. Po radiu je bil povezan s kolegom,

ki je nekaj sto metrov naprej vozil avto ustavljal in jih spraševal, zakaj so ravnali tako, kot so.

Zaključek ni bil bogve kaj pohvalen: od 50 avtomobilistov sta ustavila le 2 (!), da bi se zavzela za ranjenca. 5 jih je hotelo v bližnji vasi obvestiti policijo in naročiti rešilni avto. Ostali so na vprašanje, zakaj so se peljali mimo kraja nesreče, ne da bi ustavili, odgovarjali različno:

„Nisem hotel imeti sitnosti s tvojo nesrečo.“

„Nisem imel časa, da bi se brigal za ranjenca.“

„Jaz bi jima gotovo ne znal nuditi prvo pomoč...“ itd.

43 avtomobilov je opazilo nesrečo, pa so kljub temu peljali z nezmanjšano brzino dalje.

● *Ali je po vašem mnenju ta zgled značilen za današnje ravnanje med ljudmi?*

● *Iz kakšnih razlogov se ljudje tako malo brigajo drug za drugega?*

● *Kakšne skušnje imate vi glede zvez z ljudmi?*

ČLOVEK JE NUJNO NAVEZAN NA DRUGE LJUDI

Slehnernik je že po naravi ne le poedinec, marveč tudi družbeno bitje. Vse življenje je v neki povezavi z drugimi ljudmi. Svoje živ-

ljenje dobi od staršev, torej od „drugih“. Glavne poteze svoje osebnosti dobi kot doto s seboj v življenje od „drugih“. Tudi glede razvoja svojih sposobnosti je odvisen od soljudi: le v skupnem življenju z drugimi jih more razviti.

Pred nekaj leti je nemški znanstvenik R. Spitz napisal opazovanja o razvoju otrok, ki so jih sprejeli v dva različna domova za otroke: tam so jih negovali do četrtega leta starosti in skrbno zasledovali njihov telesni in duševni razvoj.

V obeh domovih so bile higien-ske razmere enako dobre, zdravniški in zdravila in vse, kar spada zraven, je bilo enako. Razlika je bila le v tem: v prvem domu so negovale otroke njihove matere (jetnice!), ali pa je bilo dojenčkom na razpolago dovolj negovalk. V drugem domu je bilo pa malo negovalk: le toliko, da so mogle najnujnejše delo opraviti, niso se pa mogle za otroke kaj bolj zavzeti.

Rezultat je bil ta: v prvem domu so se dojenčki zdravo, normalno razvijali, v drugem domu pa so dojenčki tako v telesnem kot v duševnem razvoju močno zaostali. Manjkalo jim je ljubezni.

Ne le v otroški dobi, tudi pozneje potrebuje človek stika z drugimi ljudmi. Na mnogih življenj-

recepti za življenje

Vzemimo si čas za premišljevanje — to je vir moči.

Vzemimo si čas za igro — to je skrivnost večne mladosti.

Vzemimo si čas za študij — to je studenec modrosti.

Vzemimo si čas za molitev — to je največja moč na zemlji.

Vzemimo si čas, da bomo ljubili in da bomo ljubljeni — to je od Boga podarjena odlika.

Vzemimo si čas za priljaznost — to je pot k sreči.

Vzemimo si čas za smeh — to je glasba duše.

Vzemimo si čas za razdajanje — prekratko je življenje, da bi bili lahko sebični.

Vzemimo si čas za delo — to je cena za uspeh.

Vzemimo si čas za dobra dejanja — to je ključ do nebes.

Vzemimo si čas za bivanje v naravi — večno lepa narava nas povezuje z ljudmi in z Bogom.

Ali mislimo na to, da pri vzgoji več veljajo zgledi kot besede?

Ali znamo izbirati za svoje otroke prave igrače? Malo naj jih bo, preproste naj bodo in orožja naj ne bo med njimi!

Ali znamo navajati otroke k praviim igram? K takim, ki razvijajo bistrost, podjetnost, dobroto, ki silijo k razmišljanju, ki skladno razvijajo telo, zahtevajo napor, obvladovanje sebe in podrejanje drugim?

Ali znamo ponuditi otroku pravo knjigo o pravem času?

Ali znamo izbrati otroku pravo televizijsko oddajo o pravem času?

Ali imajo naši otroci doma

skih področjih smo ljudje odvisni drug od drugega. Prav zato ima posameznik pravico, da stavi drugim ljudem zahteve, kjer je pač od njih nujno odvisen. Iz tega pa sledi, da imajo tisti, na katere se je posameznik obrnil, dolžnost, da na te zahteve odgovorijo. In sicer toliko prej in toliko bolj, kolikor bolj so zahteve nujne.

OBRNITI SE K DRUGEMU CLOVEKU

Do pravega srečanja med ljudmi more priti le tam, kjer nekdo premaga svojo brezbrzičnost do drugega in se obrne k njemu, to je, kjer se je nekdo pripravljen zavzeti za prošnje drugega. nanje odgovoriti in tako prevzeti „odgovornost“.

To zanimanje za bližnjega ne pomeni, da bi se moral posameznik odpovedati uresničevanju samega sebe. Nasprotno: prav s tem se osvobodi uklenjenosti v svoj „jaz“. S tem, da se obrne k sočloveku, izpolni ne samo njegovo zahtevo, marveč se razvija tudi sam v sebi in sicer v takšni meri, ki bi bila nemogoča, če bi ostajal v svojem samoljubju.

Po krščanskem prepričanju je to, da se je Bog obrnil k ljudem, zgled za razmerje med ljudmi.

Apostol Janez piše v svojem 1.

listu: „Ljubimo se med seboj, ker je ljubezen od Boga... Božja ljubezen do nas se je tako razodela: Bog je poslal svojega Sina na svet. Po njem nam je hotel podariti resnično življenje... Če nas je Bog tako zelo ljubil, smo tudi mi dolžni ljubiti drug drugega. Boga ni nikoli nihče videl; če pa se med seboj ljubimo, živi v nas Bog. Tedaj je njegova ljubezen v nas popolna.“

Na mnogih mestih Nove zaveze stojé zahteve, naj se kristjani bratsko ljubimo med seboj.

„Novo zapoved vam dam: ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil! Tako se tudi vi med seboj ljubite! Po tem naj spoznajo, da ste moji učenci, če imate ljubezen med seboj.“ (Apostol Janez).

„Drug drugega bremena nosite, tako boste spolnili Kristusovo postavo!“ (Apostol Pavel).

vsak svoj mirni „kot“, kjer čuti, da so svoji gospodarji in kjer morajo sami skrbeti za red?

Ali vzgajamo otroke v skromnosti, čistoči in dostojnosti?

Ali znamo otrokom vsekdar nuditi toplo zavetje, pri tem pa ne pretiravamo z ljubkovanji?

Ali odgovarjamo potrpežljivo na njihova vprašanja?

Ali hodimo z njimi v naravo in jim odkrivamo njena čuda?

Ali jim zbujamo ljubezen do živali?

Ali jih poslušamo z zanimanjem, kadar nam pripovedujejo o šoli in drugih dogodkih?

Ali se zanimamo za prijatelje svojih otrok in jih z veseljem sprejememo, če vidimo, da so dobri?

Ali pohvalimo otroke, kadar kaj dobrega store, in jih ljubeče posvarimo, kadar v čem pogreše?

Ali pazimo, da imajo otroci zadosti spanja?

Ali se zavedamo, kako kvarno vpliva na otroke, če se v njihovi prisotnosti prepiramo?

Ali znamo reči otrokom odločno „ne!“, kadar gre za pomehkuženost, razvado ali kaj podobnega?

Moderni psihologi svetujejo staršem, naj naredijo tabele z datumi in vprašanji, na katera naj otroci vsak dan vpisujejo odgovore. Npr.:

Ali sem molil jutranjo molitev?
Ali sem se za šolo dobro pripravil?

Ali sem bil pri igri tovariški?
Ali sem ubogal starše in učitelje?

Ali sem doma kaj pomagal?
Ali sem upošteval prometne predpise?

Ali sem naredil kakšno dobro delo?

Ali sem molil večerno molitev?

Knjiga Ericha Segala „Love Story“ („Zgodba o ljubezni“) je bila pomemben literarni dogodek leta 1970. Film, narejen po romanu, je bil kinematografski dogodek. V Ameriki se je ob njem smejala in jokalo 15 milijonov gledalcev. Kako

more preprosta ljubezenska zgodba ganiti tako široko občinstvo v času, ko sta v modi nasilje in spolnost?

Kaj naj rečemo o petindvajsetletnem dekletu, ko je mrtva?

To je prvi stavek Segalovega romana „Love Story“. Takoj skrajaj zremo, da se bo ta ljubezenska

slaščičarja italijanskega porekla. Revna je, brhka, šegava in bistra. Igra klavir na Bachovem zavodu.

Oliver Barrett III., bankir, oče Oliverja IV., hoče, da se družinski običaji spoštujejo. Upre se sinovi poroki. Jennyn oče Phil je, kar nje-ga zadeva, pripravljen za srečo svoje hčere žrtvovati vse. Oliver

zgodba o ljubezni

zgodba slabo končala. Res, kaj reči o petindvajsetletnem dekletu, ki ji je usojeno umreti? Kaj drugega, kot da je bila lepa, da je imela rada Mozarta in Bacha. In beatlese. In Oliverja Barretta IV., fanta, ki zgodbo pripoveduje.

Oliver Barrett IV.: na Havardu, najbolj ponosni univerzi v ZDA, označujejo s številkami študente iz določenih rodbin. Oliver je mogočen dedič ogromnega premoženja. Neko vseučiliško poslopje nosi ime po njegovih prednikih. On študira pravo. Je tudi prvak v hokeju na ledu.

V knjižnici sreča Jenny Caville-ri, študentko v Radcliffeju, hčerko

pretrga zveze s svojimi domačimi, da se poroči z Jenny...

„Poslušaj, Oliver, ali sem ti rekla, da te imam rada?“ pravi ona.

„Ne, Jen.“

„Zakaj me nisi vprašal?“

„Bal sem se.“

„Sedaj me vprašaj!“

„Ali me imaš rada, Jenny?“

Pogledala me je in, ne da bi se hotela povsem umakniti, je odgovorila:

„Kaj se ti zdi?“

„Ja. Mislim, morda.“

„Oliver?“

„Ja.“

„Ne le, da te imam rada.“

Moj Bog, kaj se je zgodilo?

tisoče okno

Polje, drevesa, nekaj kmetij, ptice... Tišina. Samota.

Tri leta kasneje lepi na tem kraju novo mesto na nebo svoje stolpe, svoje panje, naježene s televizijskimi antenami.

Podoba našega časa. Ljudje se kopičijo okrog velikih industrijskih mest.

Ali so srečni?

To je vsebina francoskega filma „Tisoče okno“.

Film je kratek zapis, ki hoče pokazati prednost posamične hiše pred kolektivnim stanovanjem in to, da mora biti poedinec pred skupnostjo. Mornariški upokojenec Armand Vallin je odločen, da ne bo zapustil predmestne kočice, kjer je bil rojen in kjer hoče tudi umreti... 3.000 najemnikov stanovanj v okoliških stolpnih je jeznih: Vallin jim jemlje s svojo trdovratnostjo trate, ki so jih bili obetali za prodajo...

Vsekakor je lahko ta film odličen povod za razgovor o vprašanjih, ki nas vse zanimajo... Zakaj je večina novih mest ta-

ko prazna? Zakaj nimajo ta mesta vedno zadosti trgovin, kulturnih središč in upravnih uradov? Zakaj ostaja v pariškem prostoru 60.000 stanovanj nezasedenih? Zakaj smo vsi tako v zamudi glede leta 2.000, od katerega nam obetajo čudovite stvari? Zakaj skušajo mladi ubežati tem zaspanim mestom, kjer se dolgočasijo?...

Ali bodo tisti, ki se bodo razgovarjali, navajali televizijo, dejansko edino razvedrilo teh novih mest, kot tisto, ki zadržuje odrasle in otroke doma? Po osmih zvečer so mestne ulice prazne. Okna mežikajo modrikasto, in od enega okna do dru-

„Imam te nazarensko rada, Oliver.“

Tri leta Oliverju in Jenny trda prede. Končno dobi Oliver, ki je medtem postal odvetnik, važno in dobro plačano mesto. Življenje se nasmehe mlademu paru. Zaželi si otroka. Pri zdravniških pregledih razodene analiza krvi, da ima Jenny krvnega raka: ostaja ji le nekaj mesecev življenja. Oliver jo odpelje v bolnico.

Jenny leži v postelji. Oliver je obupan in govori o tem in onem...

„Ali mi hočeš narediti uslugo?“ prosi Jenny...

Od nekd iz moje notranjosti prihaja strašna sila, ki me je hotela spraviti v jok. A sem se ji postavil po robu: ne bom jokal! Čisto preprosto sem Jenny pokazal s prikimanjem, da sem ji pripravljen storiti uslugo, za katero me bo prosila.

„Ali me hočeš, prosim, z vso silo stisniti?“ je prosila.

Svojo roko sem položil na njeno podlaket — Moj Bog, kako je bila tenka! — in sem jo malo stisnil.

„Ne, Oliver,“ je rekla, „stisni me zares! Z vso silo!“

Zelo sem pazil na cevi in na vse drugo, ko sem legel na poste-

ljo poleg nje in ko sem jo vzel v roke.

„Hvala, Oli.“

To so bile njene zadnje besede.

Po Jennyjevi smrti se Oliver spravi s svojim očetom. Prvič na njegovi rami zajoka...

Tako se konča „Love Story“, roman na 200 straneh, ki ga je napisal 33-letni profesor za staro književnost na ameriški univerzi v Yale Erich Segal.

Nekega dne mu je prišlo na misel, da bi napisal resnično zgodbo iz univerzitetnega okolja, ki ga dobro pozna. V treh dneh in treh nočeh je napisal besedilo za film. Producenti v Hollywoodu so ga s smehom zavrnili. „Kako, taka stvar naj bi šla?“ so pojasnjevali. „Tu notri ni ne erotičnih prizorov, ne nasilja, ne spora med generacijami.“

Erich Segal ni izgubil poguma. Besedilo je pokazal igralki Ali Mac Graw. (Ta igra v filmu Jenny.) Besedilo je dala brati svojemu zaročencu Bobu Evansu, eni izmed „misečih glav“ v Hollywoodu. Evans in Howard Minsky, producent Paramounta, enega največjih filmskih podjetij na svetu, sta za slutila dobiček.

Da ni vsebina „Love Story“ v

najboljše, kar lahko v življenju storimo,

je, da delamo dobro, smo veseli in pustimo, da vrabci čivkajo — je rekel Don Bosco.

Veselje deluje kot osvežujoča kopel: pospešuje prebavo, spodbuja delovanje žlez in ugodno vpliva na krvni obtok.

Veselje si je treba pribojevati s podiranjem ovir: nereda, lenobe, pomanjkljivega obvladovanja samega sebe, vseh vrst samoljubja.

Temelj in vir veselja je vedno dobrota: veselje je namreč odsev dobrote. Zato je zaprto tistemu, ki ne živi z Bogom v miru. Ne bo ga pa zmanjkalo tistemu, ki skuša vnesti v svoje življenje red in ki daje prednost poštenosti in pripravljenosti pomagati drugim.

gega odmeva v noč glas iste oddaje.

Optimisti pravijo: „Televizija spet ustvarja intimnost, pospešuje pogovore, odpravlja družinske napetosti.“

Pesimisti odgovarjajo: „Televizija le zvito zakriva težave v družini, ubija izmenjavo mnenj, preprečuje, da bi šli otroci na zrak in da bi delali...“

Vse življenje v mestu je tako od tistega trenutka naprej, ko se družina zbere pred televizijo, postavljeno pod vprašaj.

Tam, kjer hočejo in znajo starši, tako sami kot z otroki, program izbirati, televizija gotovo prispeva k razvedrilu, spo-

čenja razgovore, skrbi za kulturni program in predvsem usmerja človeka proti drugim ljudem. Človek je človek le sredi drugih ljudi. V veliki skupnosti je velikokrat bolj osamljen kot drugje. Televizija daje priložnost, če se hoče nekdo za to potruditi, za stik med sosedmi v stolpnici, v mestu... Spoznavanje sveta, ki ga televizija posreduje, razširja ozko sliko domače sobe. Lahko združuje ljudi k razgovoru, k skupnemu iskanju resnice...

Ali so vse te misli misli v zraku? Razgovor o današnji ali jutrišnji televizijski oddaji je lahko priložnost za prvi stik s sosedmi v istem nadstropju.

modi? Toliko boljše. Ali ni to prilžnost, da ganejo občinstvo, sito pornografskih filmov in kavbojk s pokoli?

Evans in Minsky sta svetovala Erichu Segalu, naj besedilo predela v roman. Objava romana bo najboljša propaganda za film. Izdelavo filma sta zaupala malo znanemu Arthurju Hillerju.

Skraja ni vzbudila skromno izdana knjiga navdušenja kritikov. Po kolegijih in na univerzah je pa šla med študenti iz rok v roke.

Oprekovalci, „črni panterji“, sinovi in hčere bogatih in meščanskih družin — vsi so knjigo propagirali. V hipu je delo prodrlo.

Danes je „Love Story“ prevedena v 18 jezikov. Prebralo jo je 50 milijonov ljudi. Tudi film je izredno uspel. V 15 dneh je v 167 dvoranah ZDA potolkel vse rekorde glede vstopnine.

Zakaj sta se ta knjiga in ta film ljudem tako priljubila? Zakaj se zdi ta preprosta zgodba nova?

Statistike in filmski producenti niso slutili, da bodo mladi Američani sprejeli „Love Story“ s takšnim navdušenjem. Podoba mladine, ki jo slikajo pisatelji in izdelovalci filmov, ne odgovarja namreč vselej resničnosti.

Gotovo, mnogo ameriških študentov se strastno zavzema proti vojnarnam na svetu, rasnemu razlikovanju itd. in o tem povedo, včasih tudi s silo, svoje mnenje. Med njimi so skrajnejši, ki so izbrali nasilje kot najljubše orožje za svoje delovanje.

A ko bi morali soditi vso ameriško mladino po tem, kar kaže določeni kino (mamila, upornost, spolna razbrzdanost), bi se brez

dvoma zmotili. Če verjamemo reakcijam mladih, in to ne le Amerikancev, ki so videli „Love Story“, vidimo, da najdevajo ti v Oliverju in Jenny sami sebe: ta fant, ta dekle sta podoba njih. Kot toliko mladih, si tudi oni žele srečno življenje in življenje z nekim smislom, hrepene po mirnem življenju v naravi, uporabljajo nekoliko neotesan žargon, poln besed s tremi do petimi črkami. Sprašujejo se o pravilnosti zakonov neke družbe. Rajši imajo kratke domislice kot dolge govore, da si povedo, da se imajo radi.

Sami sebe odkrivajo v Oliverju in Jenny, predvsem v njuni poštenosti, nežnosti in v ljubezni, ki ju druži.

Tudi odrasli najdevajo v tej vsakdanji in vzneseni sreči sami sebe. Zdi se jim, da so doživeli bolj ali manj podobno dogodivščino. Na dnu srca so ohranili prostorček za sinjo rožo romantike, ljubezni in poezije... Odkrivajo, da sta nasilje in modna erotika na filmskem platnu silno nesrečna pojava ob lepoti dveh bitij, ki se imata radi.

prava smer

Na železniški postaji. Hiteli smo čez tire, kar nas ustavi ženica: „Prosim, kje stoji vlak proti...?“

Pokazali smo ji. Še ni prav verjela. Vprašala je še železničarja: „Ali vozi ta vlak v...?“

Tudi drugi potniki so spraševali: „Kam pa gre ta?“ — „Ali je ta pravi za...?“

Vsi so prisluhnili, ko se je oglasilo iz zvočnika: „Pozor,

pozor! Potniški vlak proti... stoji na ... tiru.“

Vlaki stoje na postaji, obrnjeni v razne smeri. Potniki vprašujejo druge potnike, nato železničarje, še napovedovalec jih ne pomiri. Oddahnejo se šele takrat, ko vidijo na vlaku napis z namembno postajo.

Čemu ta zaskrbljenost?

No, če ste kdaj sedli na napačen vlak, jo boste zlahka razumeli. Vlak je potegnil, veselo ste se spogledali, češ dobro je, že gremo... a kmalu se vam je oko zazrl v pokrajino... „Kaj? Pa vendar ne!...“ Stisnilo vas je v grlo: „Tako torej! Napačen vlak...“ Skočili ste pokonci, da bi hitro kaj ukrenili, a ste spet onemoglo sedli in po glavi

so se vam podili računi: kje se bo vlak prvič ustavil, kdaj bo prva zveza za nazaj in koliko ur bo treba čakati na naslednji vlak...?

Vse to samo zato, ker niste pazili na pravo smer!

In čudno: čim „boljši“ je vlak, tem usodnejša je pomota! Brzec vas bo odložil šele v Zidanem mostu, ekspresni šele v Zagrebu. Dolga in draga bo pot nazaj.

Zato vam svetujem: Nadvse pazite na pravo smer! Ne samo, ko greste na vlak, ampak v vsem življenju! Na vsakem križišču se ustavite in dobro premislite, katero pot boste ubrali! Kako mučno je, če se je treba vračati spet do križišča...

molitev

Molitev spada med izraze vere. Vera temelji na javljanju Boga. Tako tudi molitev.

Njeno najbolj lastno dejanje je čaščenje. Na njenem ozadju se pa molitev uteleša tudi v drugih oblikah: kot veselje, prošnja, zahvala itd.

Najvidnejša črta starozavezne molitve je njen odnos do božjega rešenjskega načrta: človek izhaja pri molitvi iz vsega, kar se je v tem načrtu že uresničilo ali se uresničuje, in moli, da bi se uresničilo tudi, kar se še ni — vse rešenje, obljubljeno zemlji.

Širše so razsežnosti psalmov. Psalm 119 npr. vključuje globoko zavest, da je za umevanje zakonov in pričevanj Boga, ki jih izražajo

svete knjige, potreben tudi notranji pouk Boga: „... Uči me tvojih odredb... Odpri mi oči, da bom gledal čuda tvoje postave... Daj mi doumeti tvoje zapovedi... Tekel bom po poti tvojih postav, ko mi boš razširil srce... Daj mi umnosti in držal se bom tvojega zakona... Nagni moje srce k tvojim odredbam...“

Osrednji molilec Nove zaveze je Jezus Kristus. Za molitev se množici umika, da bi bil sam z Očetom, moli v svojem trpljenju, a moli tudi za svoje poslanstvo in za vzgojo učencev; uči moliti v „svojem imenu“, prosi posebno, da bi se njegova enost z Očetom vse bolj širila v srca učencev in tam postala temelj medsebojnega zedinjenja: „... da bodo eno, kakor sva midva eno: jaz v njih, ti v meni, da bodo popolnoma eno.“

Tudi v prvi krščanski skupnosti „so vsi enodušno vztrajali v molitvi“. Ta skupnostna molitev, ki pripravlja binokosti, pripravlja pozneje vse velike dogodke življenja Cerkve. Poleg tega je molitev zahvala in se po Svetem Duhu uresničuje v izkustvu božjega življenja v lastnih srcih. — Danes se molitev ures-

ničuje v Cerkvi v različnih oblikah
V. Truhlar

Eno tako križišče je vsako naše jutro. Od tu vodijo proge v razne smeri. A smer določamo sami. Jaz sem edini prometnik tega vozlišča.

Vsak dan je kakor vlak: Lahko ga usmerim do važne postaje, na veliko razdaljo; lahko ga pa premikam ves božji dan sem in tja in zvečer je tam, kot je bil jutraj...

A to se ne sme zgoditi. Zato zapiši takoj jutraj z velikimi črkami na svoj dan končno postajo, tisto zadnjo in res dokončno postajo vsega sveta in samega sebe — Boga! Da se boš ves dan zavedal, kam se pravzaprav voziš.

Z drugo besedo: pokrižaj se, takoj, ko se zbudiš! To naj bo

prvo dejanje tvojega dne: določitev cilja! V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

Kako pomembno je to znamenje križa!

Sienkiewicz pripoveduje v svojih povestih, kako je ljudstvo po vzhodnih ravninah zaradi neskončnih vojn popolnoma podivjalo, pozabilo na knjige, oliko, plemenitost... Ohranili pa so znamenje križa. In to je bilo mnogo: vsaj medla zavest, da so poklicani k vse drugačnemu življenju.

Tudi mi se vsaj medlo zavedamo, kako daljnosežno je to znamenje križa. Ko dete priveka na svet, ga najprej pokrižamo. Otročička doma naučimo najprej, kako se križamo. Pri

prvi veroučni uri bo katehet vadil otroke, kako se spoštljivo križamo.

Znamenje križa! Naša izkaznica, napis na vlaku našega življenja.

Da pa ne ostanemo le pri lepih besedah, se vprašajmo:

Ali se vsako jutro najprej pokrižam?

Se pokrižam spoštljivo, zavečajoč se velikega pomena tega znamenja?

Se pri tem spomnim končnega cilja svojega življenja?

Odslej se bom vsako jutro odpravil v pravo smer — Bogu in objem. Vsak dan me bo pripeljal za eno postajo tej končni postaji bliže.

Miha Žužek

smeh od doma (s stisnjenimi zobmi!)

KAKO SI VI, PAMETNI SLO-
VENCİ, RAZLAGATE BESEDE
IZ PRENEKATEREGA RAZPI-
SA: ... IMETI MORA MORAL-
NO-POLITIČNE KVALITETE?

● To pomeni, da moraš imeti
strica.

„KAKO, DA SI KLJUB TOLIKO
SPODRSLJAJEM ŠE VEDNO
NA POLOŽAJU?“

„KER JE STRIC KLJUB TOLIKO
BOLEZNIM ŠE VEDNO PRI ŽIV-
LJENJU.“

„Veš, kaj so mi rekli pri JAT, ko
sem jih vprašal, zakaj že toli-
kokrat napovedane letalske pro-
ge med Ljubljano in Sarajevom
še vedno ni?“

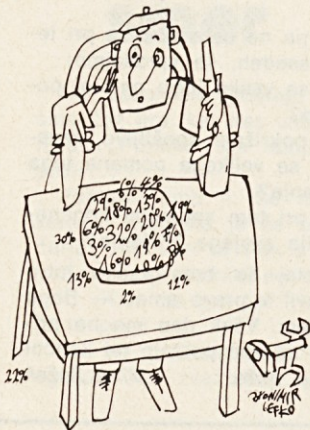
„Kaj?“

„So rekli, da proga je, samo le-
tajo še ne po njej.“

DELAVEC IMA VEDNO PRVO
BESEDO, VODILNI PA ZADNJO.

Bogatina ni težko odkriti, če je
zraven nekaj revežev.

PRAKSA USTVARJA DELAV-
CE, TEORIJA PA GOVORNIKE.

DELAVSKO KOSILO

iz slovenskih listov

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov ki izhajajo doma in in po
svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemelje-
nost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

družina

„DRUŽINA“ izhaja dvakrat na me-
sec. Izvodi stane 50 pat. letov na-
ročnina 12 Ndin. za inosemativ

OB RAZPRAVI O OSNUTKU ZAKONA O PRAVNEM POLOŽAJU VERSKIH SKUPNOSTI V SR SLOVENIJI

Krščanske skupnosti so v svoji zgodovini že od začetka živle v do-
ločeni napetosti s svetno družbo, organizirano v državi. Že našega začet-
nika Jezusa Kristusa so obsodili kot veleizdajalca takratnega rimskega
imperija. V prvih stoletjih so cerkvene skupnosti doživljale krvava pre-
ganjanja. Celo v času, ko je bila Cerkev v starem in srednjem veku naj-
tesneje povezana z državo, vsaj občasno ni manjkalo napetosti, ko je
Cerkev bodisi branila svojo svobodo ali pa se borila za politično premoč.
V zadnjih stoletjih so napetosti povzročale največ sicer upravičene od-
prave raznih privilegijev, ki jih je Cerkev uživala v preteklosti, deloma pa
tudi omejevanje svobodnega delovanja Cerkve ali omejevanje osebne
verske svobode.

Cerkev se je navadno vedno prizadevala za mirno urejevanje spornih
zadev; šla je mimo različnih krivic, ki so ji bile prizadejane v preteklosti;
vedno pa je zahtevala svobodo za izvrševanje svojega odrešenjskega
poslanstva v družbi.

Za današnje zadržanje katoliške Cerkve do družbe je odločilen nauk
2. vatikanskega koncila. Tu je med drugim rečeno: „Cerkev svojega upa-
nja ne stavi na kake izjemne pravice, ki ji jih daje državna oblast... Vedno
in povsod ji pa mora biti zagotovljena pravica, da zares svobodno ozna-
nja vero, uči svoj nauk o družbi, neovirano vrši svojo nalogo med ljudmi
ter izreka nravno sodbo, in to tudi glede zadev s političnega področja,
kadar to zahtevajo osnovne osebne pravice ali zveličanje duš.“

Glede osebne verske svobode pravi izjava o verski svobodi takole:
„Ta svoboda je v tem, da morajo biti vsi ljudje prosti od siljenja tako s
strani posameznikov kakor tudi s strani družbenih skupnosti in katerekoli
človeške oblasti; in to tako, da v verskih rečeh ni dovoljeno nikogar siliti,
da bi ravnal zoper svojo vest, niti ga ovirati, da ne bi — znotraj zahte-
vanih meja — ravnal po svoji vesti zasebno in javno, naj bo sam ali zdru-
žen z drugimi... To naravno pravico človeške osebe do verske svobode
je treba v pravni ureditvi družbe tako priznati, da postane sestavni del
civilnega prava.“

Tudi odnos držav do Cerkve je bil in je še danes zelo različen. Po-
nekod je še s posebnim konkordatom urejeno in zaščiteno delovanje Cer-
kve. Veliko sodobnih držav pa sprejema načelo ločitve Cerkve od države.
To načelo se v praksi izvaja zelo različno: V nekaterih državah tako, da
je Cerkvi res zagotovljena popolna svoboda delovanja, drugod tako, da
se njeno delovanje bolj ali manj utesnjuje.

Za nas so v tem pogledu zanimive zlasti druge socialistične države.
V vseh teh, razen v Romuniji, je razglašena ločitev Cerkve od države.
Izvajanje tega načela pa je tudi v teh državah različno.

V Sovjetski zvezi je delovanje verskih skupnosti močno omejeno. Dr-
žava pravno priznava le posamezna verska občestva, ki jih prijavi sku-
pina najmanj dvajsetih državljanov. Vse cerkve in cerkvena oprema je
državna lastnina, ki jo potem daje država prijavljenim verskim občestvom
v najem. Delovanje verskih občestev neposredno nadzirajo državni orga-

ni. Verski pouk do osemnajstega leta je prepovedan; verskega tiska za vernike skorajda ni. Obče človečanske pravice glede svobodnega izpovedovanja vere in verske vzgoje so tako zelo utesnjene oziroma neupoštevane.

Veliko boljši je položaj na Poljskem, vendar tudi tam država deloma nadzira notranje življenje Cerkve; za nastavljanje pravih župnikov po župnijah je na primer potreben državni pristanek.

Slabši je položaj na Češkoslovaškem in Madžarskem.

Zanimivo pa je, da v teh državah dovoljujejo nekaj verskih oddaj po radiu.

Naša država je šla v urejevanju zadev z verskimi skupnostmi deloma svojo pot.

Osnutek novega zakona so pripravljali tri leta in tako ga je slovenska skupščina 8. oktobra letos sprejela kot osnutek za javno obravnavo. Žal ni bil v celoti objavljen v sredstvih javnega obveščanja in je tako mnogim občanom otežen dostop do teksta osnutka.

Osnutek novega zakona prinaša tudi nekatere novosti.

Tako v 5. členu prepoveduje v okviru verskih skupnosti ali njihovih organov organizirati in opravljati dejavnost splošnega ali posebnega družbenega pomena in ustanavljati organizme za tako dejavnost. Gre za prepoved tako imenovanih vzporednih struktur.

V 11. členu zagotavlja osebam, ki se šolajo v šolah za vzgojo duhovnikov, enake pravice glede zdravstvenega in socialnega varstva in ugodnosti v javnem prometu, kot tistim, ki se šolajo na državnih šolah.

Novo je tudi to, da v 20. členu določa posebne kazni za prekrške proti temu zakonu.

Osnutek novega zakona ima mnogo pozitivnih strani, ki jih moremo z veseljem pozdraviti in želimo le, da bi se v praksi dosledno izvajale.

Cerkvenim skupnostim zagotavlja pravni položaj v naši družbi. 7. člen pravi: „Verske skupnosti oziroma organi, ki jih one določijo, so pravne osebe po civilnem pravu.“

Novi zakon tudi ne predvideva nikakega vmešavanja državnih organov v notranje zadeve verskih skupnosti, kar je v duhu samoupravljanja.

Posebno moramo pozdraviti tiste člene zakona, ki ščitijo državljanske pravice vernih občanov in poudarjajo njihovo enakopravnost.

4. člen pravi: „Občanom se pravice, ki jim pripadajo po ustavi in zakonih, ne smejo omejiti zaradi njihovega verskega prepričanja, zaradi pripadnosti h kakšni verski skupnosti ali zaradi udeležbe pri verskih obredih ali drugem izražanju verskega prepričanja in verskih čustev.“

8. člen pa pravi med drugim: „Ni dovoljeno prepovedovati občanom udeleževati se verskih obredov in drugih izražanj verskega prepričanja in verskih čustev, kakor tudi ne, prisiliti pripadnika verske skupnosti, da ne bi uporabil pravic ali izpolnjeval dolžnosti, ki jih ima kot občan po ustavi in zakonu.“

20. člen točka a) 2. in 3. pa predvideva kazni zavora do dveh mesecev za prestopnike teh določb.

Te določbe sicer niso nove, so le dosledna izpeljava ustavne enakopravnosti, so pa vernim občanom, ki so tu in tam zapostavljeni zaradi svojega verskega prepričanja in delovanja, močna opora za uveljavitev pravic enakopravnosti. Želimo, da bi se te določbe dosledno uresničevale tudi na prosvetnem področju, v vojski, v podjetjih in ustanovah ter v državni upravi. Dosledno s tem bi storil prekršek in bi moral biti kaznovan, kdor bi kot negativno moralno kvalifikacijo pri kandidiranju za vodilna mesta upošteval vernost ali obiskovanje verskih obredov kandidata. Prav je, da verni za te pravice, ki so nam z zakonom zagotovljene, vemo in jih dosledno uveljavljamo.

Nekaj pozitivnega za nas je tudi to, česar ne najdemo več v novem zakonu. Ne zahteva se namreč več pri krstu in cerkveni poroki predhodna registracija pri državnem matičnem uradu.

Žal so v osnutku tudi pomanjkljivosti. Nekatere stvari so premalo jasno povedane ali sploh niso omenjene, druge pa so take, da bi utegnile privedi do neljubih zapletljajev.

„Ne vem, ali je to zgolj slučaj, da objavlja ‚Delo‘ televizijski program na tisti strani, kjer so nesreče in kriminal.“

OB MAJHNEGA ČLOVEKA SE SPOTAKNEMO, VELIKIM SE IZOGNEMO.

Direktor telefonira v drugo podjetje: „Tista navodila za večeraj, ki jih boste dobili jutri, ne držijo več, pa se zato ravnejte po tistih za predvčeraj, ki smo vam jih poslali danes!“

OTROK GLEDA V MUZEJU OKOSTJE DINOZAVRA IN VPRAŠA OČETA: „ZAKAJ SO IZUMRLI? TEGA PA RES NE RAZUMEM!“

OČE: „KAKO, DA TEGA NE RAZUMES? IZUMRLI SO, KER NI BILO SAMOUPRAVNEGA IN DRUŽBENEGA DOGOVARJANJA VSEH ZA DIVJAD ZAINTERESIRANIH SUBJEKTOV.“

Delavec delavcu: „Presneta smola! Drva moram še napraviti, žganje skuhati in prašička zaklati, gripa je pa šele v Makedoniji!“

VČASIH SMO REKLI: „OD PASTIRJA DO IZUMITELJA“, DANES PA PRAVIMO: „OD PASTIRJA DO DIREKTORJA.“

„Kaj ste sklenili na zadnjem sestanku med kmeti, lovci, goz-

darji, občino, krajevnimi skupnostmi in drugimi interesi za vaše lovsko področje?"

„Za odškodnino smo se že zedinili, ampak kmetje mislijo, da jo bodo dobili v novih dinarjih, mi jo bomo pa plačali v starih.“

O KATERI ZADEVI PRI NAS ŠE NIMAMO NOBENEGA DOGOVORA ALI SPORAZUMA?

● O tisti, kako so reveži prišli ob denar.

● Samoupravni sporazum o zaščiti delavcev pred intrigantstvom v TOZD ali OZD.

● O delitvi negativnih in pozitivnih ocen.

● Nimamo še sporazuma o tem, kako bi sporazume sprejemali sporazumno in ne s kimanjem.

KAKŠNA BO OZIMNICA LETA 2000?

● Čudovita, ker bomo živeli že v famozni boljši prihodnosti, za katero se vsi kot en mož že 30 let borimo.

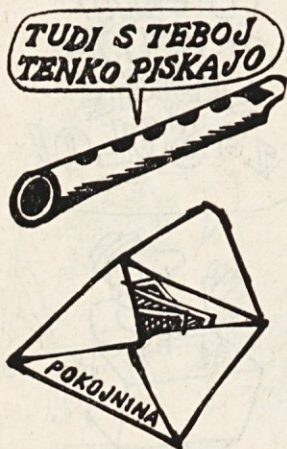
● Enaka kot leta 2001.

● Leto 2000 vas skrbi? Jaz pa ne vem, kako bom živel do prihodnje pomladi.

DIREKTOR: „HUDI ČASI! VSAK DAN TEŽE UGOTOVIM, OD KOD VETER PIHA...“

Šef tajnici: „Pišite: To je naš zadnji opomin! Če tudi zdaj ne boste plačali dolgov, boste prejeli od nas ostro pismo!“

Po „Pavlihu“

Zlato pravilo demokratične zakonodaje je: Toliko zakonov, kolikor je nujno potrebno, toliko svobode, kolikor je največ mogoče. Osnutek zakona kot celota ima glede tega pomanjkljivosti, ker daje splošen vtis, da obravnava verske skupnosti kot neke vrste tujke v naši samoupravni družbi. Sicer se te skupnosti tolerirajo in se jim zato dajejo določene pravne pravice, vendar se jim omejuje svoboda delovanja, kolikor je mogoče.

Ustavimo se pri 1. členu. V drugem odstavku pravi: „Izpovedovanje vere je človekova zasebna stvar.“ Izraz „zasebna stvar“, ki je vzet iz liberalistične buržoazne terminologije in privzet v marksistično obravnavo religije, se ponavlja v vseh naših ustavah. Izraz je dvoumen. Zato bi bilo prav, da zakon, ki podrobneje določa ustavo, izraz opredeli z določbo: „to je zadeva človeškega osebnega prepričanja.“

Zaželeno bi bilo, da bi 3. člen, 2. odstavek, ki pravi: „Verske skupnosti so ločene od šole ter vzgojnih in varstvenih zavodov“, izrecno določil, da te ustanove ne smejo braniti gojencem obiskovati verski pouk in verske obrede, če oni in njihovi starši to žele. Res je, da to pravico zagotavlja splošno že 8. člen; toda res je tudi, da se večkrat gojencem teh zavodov krati ta pravica z izgovorom, da so šole in vzgojni zavodi ločeni od Cerkve.

Prav tako naj bi dopolnili tudi 2. odstavek 5. člena, ki prepoveduje vzbujati in razpihovati versko nestrpnost, sovraštvo ali razdor. V naši družbi se srečujemo namreč tudi s protiversko nestrpnostjo in sovraštvom. Zato naj bi zakon v duhu enakopravnosti vernih in nevernih občanov prepovedal tudi vzbujanje protiverske nestrpnosti in sovraštva.

Mnogo negotovosti in strahu je povzročila določba 5. člena, ki pravi, da je prepovedano v okviru verskih skupnosti ali njihovih organov organizirati in opravljati dejavnost splošnega ali posebnega družbenega pomena in ustanovljati organizme za tako dejavnost.

Za pravnega nestrokovnjaka namreč ni jasno, kaj so dejavnosti splošnega ali posebnega družbenega pomena. V ekspoziciji k osnutku novega zakona je bila posebej omenjena karitativna dejavnost. Pojasnjeno je bilo, da so dejavnosti splošnega ali posebnega družbenega pomena z zakonom določene. Prav bi bilo, da bi bilo to v samem besedilu zakona jasno povedano, da je namreč prepovedana dejavnost splošnega ali posebnega družbenega pomena, ki je z zakonom kot taka določena.

Prav tako ni povsem jasno, ali je prepovedano organizirati in opravljati take dejavnosti, ali je prepovedano v okviru verskih skupnosti tudi samo opravljati take dejavnosti, na primer karitativno dejavnost. V samem 5. členu se rabi sicer veznik „in“, kar bi mogli razumeti, da je prepovedano le organizirano opravljanje takih dejavnosti. Toda v 20. členu, ki govori o kazni zoper kršitelje te določbe, je rečeno, da je kaznovan, kdor „organizira oziroma izvaja“ tako dejavnost. Izraz „oziroma“ pa navadno razumemo disjunktivno, torej bi bilo kaznivo tudi samo izvajanje karitativne dejavnosti v Cerkvi. To pa bi bila groba kršitev temeljnega poslanstva Cerkve.

9. člen osnutka zakona govori o verskem tisku in dovoljuje, da verske skupnosti izdajajo in razširjajo tiskane stvari v verske namene. Prav nič pa ni omenjena možnost, da bi verske skupnosti lahko uporabljale tudi druga sredstva javnega obveščevanja, to je radio in televizijo. Res je, da zakon uporabe teh sredstev ne prepoveduje, vendar ker jih ne dovoljuje, praktično ne predvideva možnosti, da bi verske skupnosti imele dostop do teh sredstev. To pa je krepka utesnitev delovanja verskih skupnosti.

Prav tako bi lahko povročil nerazumevanje odstavek c) 1. 20. člena, ki predvideva kazen do 10.000 dinarjev za versko skupnost ali njen organ, če izdaja in razširja tiskane stvari, namenjene verskemu pouku, verskim obredom ali verskim poslom ter obravnavanju verskih ali cerkvenih zadev, ki vsebinsko posegajo na družbena področja ali dogajanja in nimajo neposredne zveze z namenom, za katerega so določene. Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu zahteva, da Cerkev svobodno izreka pravno sodbo in to tudi glede zadev s političnega področja, kadar

to zahtevajo osnovne osebne pravice ali zveličanje duš. Zlasti izraz „neposredne“ zveze bi se mogel krivo tolmačiti in bi lahko bil izvor mnogim nesporazumom. Zato bi bilo bolje, da bi izraz „neposredne“ izpustili.

Poseben problem predstavlja 10. člen, ki govori o šolah, internatih in semeniščih za vzgojo duhovnikov. Ponavlja ustavno določilo, da smejo verske skupnosti ustanovljati samo verske šole za vzgojo duhovnikov. Tu je nujno dopolnilo, da morejo te šole ustanoviti tudi inštitute ter organizirati tečaje in seminarje za vzgojo duhovniških pomočnikov na primer organistov, katehistinj.

Prav tako naj bi se spremenil tudi tretji odstavek tega člena, ki dovoljuje za namestitev in prehrano študentov, ki obiskujejo šolo za vzgojo duhovnikov, ustanoviti internat ali semenišče. Razširil naj bi se ta odstavek v tem smislu, da lahko verska skupnost ustanovi internat ali semenišče, ne samo za študente, ampak tudi za dijake, in ne samo za tiste, ki se pripravljajo za duhovniški, ampak tudi za tiste, ki se pripravljajo za redovniški poklic. Tako bi bili v zakonu zaščiteni tudi redovniški noviciati.

12. člen, ki govori o prostorih, kjer se lahko opravljajo verski obredi, naj bi določil tudi, da verska skupnost odloča o potrebnosti gradnje novih verskih objektov. Veliko sporov in nezadovoljstva povzročita neupravičeno odklanjanje dovoljenj za gradnjo novih verskih objektov. In nemalekkrat odklanjajo z izgovorom, da gradnja novega objekta ni potrebna.

Razmeroma ugoden je 2. odstavek 13. člena, ki pravi: „Za obrede, ki so povezani s pogrebi ter z družinskimi prazniki, navadami in potrebami, ni potrebno posebno dovoljenje, če se opravljajo na zahtevo posameznika in za njegove družinske člane na domu.“ Namesto izraza „za njegove družinske člane“ bi bil vendar primernejši izraz „za ožji krog povabljenih“, ker se družinskih praznikov večkrat udeležujejo tudi sosedje in povabljeni prijatelji. Prav tako naj bi bilo mogoče, da se take slovesnosti opravijo tudi zunaj doma, zato naj določilo „na domu“ odpade.

14. člen določa, da se verski pouk lahko opravlja le v prostorih, kjer verska skupnost stalno opravlja verska opravila. Morda bi bilo prav, da se označi, da velja to le za redno opravljanje verskega pouka, da ne bi bil na primer katehet takoj kaznovan po členu 20., č 2, ker bi recimo enkrat opravil verski pouk v naravi.

Isti člen določa, da je potrebno za obisk verskega pouka mladoletnika poleg njegove privolitve tudi soglasje staršev oziroma skrbnika. Res je, da si moramo prizadevati, da starši soglasno vzgajajo otroka. Kadar tega soglasja ni, se je težko izogniti neki neenakopravnosti enega nasproti drugim. Vendar če bi se zahtevalo soglasje obeh staršev in mladoletnika, bi mogel eden od staršev, ki bi bil proti verskemu pouku, izvajati nasilje nad dvema, ki ga želita. Zato je od zakona pravičnejše, da da možnost odločitve dveh proti enemu, namreč enega od staršev in mladoletnika, ki želita verski pouk.

15. člen govori o osebah v bolnišnicah, domovih za ostarele in podobnih zavodih, ki jih lahko, če ne morejo obiskovati verskih obredov, na njihovo željo obišče duhovnik. Tu bi bilo treba jasno povedati, da jih duhovnik lahko ne le obišče, ampak tudi opravi verski obred.

Prav tako naj bi bilo mogoče, da duhovnik obišče bolnika tudi na željo domačih, če bolnik ne more sam izraziti te želje.

Zdi se tudi, da bi mogli brez škode opustiti točko b) 3, 20. člena, ki predvideva za bolnika, ki bi izpovedal svojo vero na način, ki krši hišni red, ter za duhovnika, ki bi svoj obisk pri bolnikih opravil v nasprotju z določili hišnega reda omenjenih ustanov, kazen do 10.000 dinarjev ali 30 dni zapore. Ne kaže namreč hišnega reda sankcionirati s tako visoko kaznijo.

Prav bi bilo, da bi 15. člen izrecno omenil možnost verske oskrbe oseb, ki so v zaporih. Tudi tem namreč ne bi smeli odrehati možnosti izpovedati svojo vero.

Glede 20. člena, ki predvideva tri vrste kazni za prekrške tega zakona, bi mogli na splošno reči, da so kazni za te prekrške previsoke in da bi bilo večkrat potrebno, kot je bilo že omenjeno, besedilo tega člena uskladiti z besedilom členov, ki jih sankcionira.

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

(Nadaljevanje s 3. strani)

BREŽICE — Blizu železniške postaje so zgradili novo vinsko klet z zmogljivostjo 220 vagonov vina (2,2 milijona litrov). Že lani so odprli moderno stiskalnico grozdja z zmogljivostjo 16 ton grozdja na uro. Poleg tega imajo tudi dobre skladiščne prostore in vinsko predelovalno klet.

CELJE — Zdravstvena služba je postregla s podatki, po katerih je povprečno vsak dan 1700 ljudi bolnih in ne pridejo na delo. Zaradi izostankov je celjska občina v minulem letu izgubila nad 450 tisoč dni, od tega 40 tisoč delovnih dni zaradi nezgod pri delu.

ČRNA — V zgornjem delu Mežiške doline gradi Ravenski „Gradis“ dva nova mostova čez reko Mežo. Prav tako potekajo dela pri rekonstrukciji ceste med Žerjavom in Mušenikom. Ta bo dobila posebne varovalne naprave proti plazovom, ki so v zimskem času zelo pogostni.

HOČE — „Slovenijales“ je v Hočah odprla nove prodajalne in skladiščne prostore. V ogromnih halah s 6000 m² pokrite površine so lepo uredili prodajalne in skladišče. Tu uporabljajo sodobno tehnologijo pri skladiščenju in transportu blaga, ki temelji na paletiziranju in regalni tehniki.

KAMOVCI — V Kamovcih stoji lesen vaški zvonik, ki spada k spomenikom prve kategorije. Gre za redek primer kmečke arhitekture in ljudske umetnosti, značilne v Panonski nižini. Krajevna skupnost in lendavska občina sta zvonik zaščitila in ga renovirala.

KOČEVJE — V Petrinju ob Kolpi so v novembru odprli posodobljeni odsek magistralne ceste Brod na Kolpi—Livold. Cesta povezuje lju-di z obeh bregov reke Kolpe in je velikega gospodarskega pomena. Mesto Kočevje je dobilo nov plavalni bazen in telovadnico, ki sta bila zgrajena s samoprispევkom.

KOPER — V bližini ankaranske de-teljice gradi koprski „Iplas“ novo tovarno anhidrid-ftalne kisline. Ta se uporablja v kemični industriji. Tovarno gradijo po licenci nemške tovarne BASF, ki bo deset let sproti uvajala najnovejše postopke. Letna zmogljivost bo 15.000 ton te kisline letno. Dograjena bo le-tošnja pomlad.

KOSTANJEVICA OB KRKI — Tu se je v minulem letu odvijal dvaj-seti „Dolenjski kulturni festival“. Poleg bogatih likovnih razstav in del „Forme vive“, so prikazali barvni dokumentarni film o življenju in kulturi na tem področju. Nastopile so znane dramske skupine in številni zbori na samostojnih kon-certih. Vsako prireditev so spremljale lične brošure s programi in dokumentacijami.

LENDAVA — Z novim republiškim zakonom za štipendije se je odprla zelena luč mnogim študentom. Vsak zaposlen v Sloveniji prispeva 0,5% mesečne plače v sklad za štipen-dije. Tako se v ta sklad steka tri-krat več sredstev kot do sedaj in temu primerno lahko podprejo več-je število dijakov in študentov. Pred tremi leti je bilo v Lendavi 280 štipendistov, sedaj pa 786.

LJUBLJANA — Koroški mešani pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca je imel 6. decembra lani v frančiškanski cerkvi v Ljub-ljani uspel koncert. Na sporedu so bile adventne in božične pesmi znanih slovenskih skladateljev. Koncert je bil lepo Miklavžovo da-rilo zamejskih Slovencev.

LJUBLJANA — Na začetku parka Tivoli in nasproti Moderne galerije, kjer je nekoč stal Jakopičev pavil-jon, so v novembru odkrili spo-menik našemu največjemu slikarju Rihardu Jakopiču. Kip je naredil Bojan Kunaver iz Ljubljane.

Gotovo je predvideni zakon o pravnem položaju verskih skupnosti zelo pomemben. Najprej zato, ker ureja tako za Cerkev kot za našo dru-žbo zelo delikatno področje medsebojnih odnosov. Zato naj bi bil res iz-raz medsebojnega sodelovanja in soglasja, kajti samo tako bo mogel v prihodnosti preprečevati neljube nesporazume in služiti mirnemu sožitju vernih in nevernih občanov v naši družbi. Pomemben je tudi za druge republike v Jugoslaviji, ki takega zakona še niso sprejele, ker jim bo mo-gel služiti kot neke vrste vzorec. Pomemben je tudi za svetovno javnost in za ugled Jugoslavije v svetu zlasti v deželah tretjega sveta, ki z upanjem gledajo na razvoj samoupravljanja pri nas. Vernim ljudem teh dežel ni vseeno, kakšni so odnosi med samoupravno družbo in verskimi skupno-stmi.

Zato želimo, da bi pri končni formulaciji zakona v kar največji možni meri upoštevali različne predloge iz javne razprave. Take predloge so ustno podali škofje, pismeno pa razne ustanove in morda tudi posamez-niki. Vsak občan ima pravico, da pošlje svoje predloge slovenski skupšči-ni, Socialistični zvezi ali pa tudi kar Komisiji za odnose z verskimi skup-nostmi.

Dr. Franc Perko, Družina, Ljubljana, 23. novembra 1975, str. 3.

iz tujih listov

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

JUGOSLAVIJA HOČE Z NOVIMI ZAKONI CERKEV POTISNITI V ZAKRISTIJE

Z zaskrbljenostjo opazujejo Cerkve v Jugoslaviji načrte oblasti, da bi cerkvenemu življenju že takó omejeni prostor svobode še zožili. Kot priložnost za to služi državi izdelava novih cerkvenih zakonov, ki jih zahteva spremenjena zvezna ustava. Ta je prenesla pristojnost za izdajanje za-konov za cerkvena vprašanja na posamezne republike.

Podrobneje je postal doslej poznan predlog Republike Slovenije, ki naj očitno služi kot vzorec. Po njem je verskim skupnostim prepove-dano, ukvarjati se z „zadevami splošnega ali posebnega družbenega po-mena“. Prekrški proti tej prepovedi naj bi bili kaznovani po kazenskih predpisih proti kršenju miru v deže-i. Takega določila v „ustavi“ 1965 ni bilo.

To, kaj so „zadeve družbenega pomena“, so medtem pojasnili ne le partijski časopisi, ampak tudi namestnik predsednika slovenske Verske komisije. Po tem naj bi bila v bodočnosti Cerkvam zabranjena sleherni dejavnost na področju vzgoje, izobrazbe, poklicnega izobraževanja, kul-ture, zdravstva, socialnega skrbstva, športa in razvedrila. Tudi cerkveni otroški vrtci, ki so v mnogih krajih Jugoslavije nenadomestljivi, naj bi bili prepovedani. K tem dejavnostim naj bi se verniki tudi v skupinah ne smeli zbirati. Le kot poedinci bi mogli karitativno delovati. Skratka: Cerkve bi bile s takšno uredbo omejene na cerkvena poslopja.

Cerkvenih šol v Jugoslaviji tudi doslej ni bilo, z izjemo maloštevilnih gimnazij, ki so mišljene kot predstopnja za duhovniško izobraževanje. Te šole naj bi očitno ostale. Vendar so se Cerkve v zvezi s svojim dušno-pastirskim delovanjem v skromni meri ukvarjale s kulturnimi, predvsem s kulturnozgodovinskimi nalogami. Posebno katoliška Cerkev je vzdrže-

vala ne le otroške vrtce, marveč je skrbela tudi za prosti čas in majhna športna tekmovanja, npr. poleg vaše cerkve, za katoliške otroke in mladino. Duhovniki in laiki so se skupno neorganizirano zanimali za osamljene stare ljudi, bolnike in druge pomoči potrebne.

Vse to je bilo partiji že dolgo trn v peti. Vedno znova se je tisk, ki ga ona vodi, spravljal nad to z grajačim in grozečim glasom.

Vprašanje je, ali je sedaj na programu obrat glede cerkvene politike. Od začetka sedemdesetih let se je beograjska cerkvena politika zaostrila. Nagajanja duhovnikom, prepovedi posameznih izdaj cerkvenih listov in pritisk na otroke, ki obiskujejo verouk ali samó v cerkev hodijo, so najbolj jasni znaki poslabšanja. (Družbeno zapostavljanje vernih je seveda pri vsem jugoslovanskem vodstvu nesporno.)

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 24. novembra 1975.

TITO UDARJA NA LEVO ... IN NA DESNO

V Jugoslaviji napovedujejo v kratkem procese proti „kominformistom“ in „drugim sovražnim skupinam“. Množijo se izjave maršala Tita, da ga ne bo nobena stvar odvrnila, da ne bi onemogočil nasprotnikov režima: „prgišče kominformistov, liberalcev in nacionalistov“. V tem se ponovno kaže značilnost Titove politike, ki ne pozablja vzdrževati neke vrste ravnotežje, vsaj navidezno, ko udari tudi na desno, kadar je prisiljen udariti na levo.

Vendar je značilna izjava Bakarića Zvezi komunistov. Določil je tri bistvene naloge:

1. poučevanje marksizma,
2. boj proti nacionalističnim naukom,
3. boj proti neokominformizmu. In dodal je: „Ta naloga je najbolj nujna.“

Kominformisti iz leta 1975 so tisti, ki imajo domotožje po komunizmu po sovjetskem vzorcu, stari partizani, ki jih znotraj Jugoslavije ali zunaj nje podpira Moskva. Navajajo dve njihovi centrali: v Pragi in v Bruslju. Enega izmed voditeljev centrale v Bruslju, Vladimira Dapčevića, naj bi bili v zadnjem času dobesedno ugrabili, ko je bil na potovanju v Bukarešti. Morda bo med obtoženimi na enem od bližnjih procesov, čeprav Beograd trdi, da prav nič ne ve, da bi bil on v Jugoslaviji.

Lahko si mislimo, da so moskovski „klienti“ aktivni sedaj, ko ima Tito 83 let in ko bo prej ali slej vprašanje nasledstva pereče, s tem pa same usode režima.

Bolj vznemirljivo je dejstvo, da se tem starajočim pridružujejo nekateri „mladi“, ki kritizirajo liberalizem režima, mu očitajo, da je dovolil porast razreda izbrancev, ki so se usedli na „stolčke“, kot tudi porast tehnokratov in novih bogatašev.

Kar se tiče „nacionalistov“, vemo, da misli Tito predvsem Hrvate.

V zadnjem času je šel Tito v Zagreb, da je proglasil mesto za „heroja“. V tistem času so se tam zgodili nekateri incidenti, ki so bili podobni sabotaži obiska. Morda pa je šlo za provokacije z namenom, da bi Tita prisilili poostri vladni kurz.

Sledilo je kakih sto aretacij iz nacionalističnih krogov. Aretirani so baje zaprti v tajnosti. Preiskava za proces je baje poverjena politični policiji. Obtoženi naj bi tudi ne imeli pravice, da si sami izberejo advokate. Tisti, ki so uradno imenovani, še niso prejeli spisov in še ne vedo za vsebino obtožb proti svojim klientom.

Poleg tega je gospodarski položaj težak: inflacija bo letos verjetno preseгла 25 %, zunanji deficit je več kot 2 in pol milijardi dolarjev, pol milijona je brezposelnih.

Javno mnenje je dnevno pod vtisom pričakovanja in v nekem strahu, kaj bo s sistemom, v katerega se je vsak nekako vživel.

La Croix, Pariz, 7. novembra 1975.

LJUBLJANA — Novembra je bil v uršulinski cerkvi koncert za orgle in trobento. Nastopila sta znana domača umetnika Anton Grčar in Hubert Bergant. Izvajala sta vrsto del skladateljev 17. in 18. stoletja.

LJUBLJANA — Tretjega decembra lani je bila v Slovenski filharmoniji posebna svečanost ob 175-letnici rojstva pesnika Franceta Prešerna. Društvo glasbenih umetnikov Slovenije, Združenje dramskih umetnikov in Društvo slovenskih pisateljev so priredili „Prešernov večer“. Na programu so bili Prešernovi samospeli in recitali Prešernovih pesmi. Nastopili so najboljši slovenski glasbeni in dramski umetniki.

LJUTOMER — V ljutomerski občini je po zadnjih podatkih okrog 2200 invalidov. Sedaj so ustanovili svoje Invalidsko društvo. Dobili so svoje prostore za rekreacijo. Socialno pomoč nudijo predvsem invalidni mladini in otrokom za rehabilitacijo, šolanje in zaposlovanje. Upajo, da bodo s skupnimi močmi lažje uveljavljali svoje pravice.

LOŠKI POTOK — V prostorih bivše šole so odprli nov Saturnusov obrat. Tu sestavljajo luči za avtomobile tovarne Fiat. Zaposlenih je 25 ljudi. V kratkem bodo obrat razširili in sprejeli še 25 delavcev.

MARIBOR — Mesto ima danes 120 tisoč prebivalcev, gledališče pa zadošča komaj za mesto s 30.000 prebivalci. Če se temu prišteje še zaledje, je sedanja prostorska stiska gledališča velik problem za dramski, operni, baletni in mladinski ansambel. Vodstvo gledališča ima že izdelan projekt sanacije in dozidav. Ob družbeni podpori bi do leta 1980 zgradili veliko gledališko-glasbeno dvorano s tisoč sedeži in dvema manjšima dvoranama.

MOST NA SOČI — Župnijsko cerkev sv. Lucije je pred vojno, takrat je spadala pod Italijo, posikal nedavno umrli mojster Tone Kraji. Uredil je ves cerkveni prostor, lep oltar, svojevrstne klopi,

ambon in okna. V njih odseva stiska, sreča in bolečina razmer te danjega stiskanega primorskega naroda. Med vojno je bila cerkev močno poškodovana. Na letošnje zahvalno nedeljo so se župljani Bogu zahvalili tudi za dokončno urejeno in polepšano svetišče.

NOVO MESTO — IMV je v minulem letu izdelala 25 tisoč potniških avtomobilov in dostavnih vozil. Če temu prištejemo še izdelavo rezervnih delov, je 5.600 zaposlenih ustvarilo 2,6 milijarde dohodkov. Načrt za to leto predvideva izdelavo 35 tisoč potniških vozil in 30 tisoč prikolice.

NOVO MESTO — Poleg znanih odkritij rimskih in keltskih naselij v okolici Ptuja in Hajdine postajajo novomeška arheološka odkritja vse bolj pomembna. Prve najdbe so znane že iz začetka našega stoletja. V zadnjih letih sistematično odkopavajo grobišča rimskih in keltskih prebivalcev. Do sedaj so našli 160 grobov. Bogati predmeti v grobovih pričajo o premožnosti prednikov. Kraj je bil pomembno gospodarsko tržišče domačinov.

PODČETRTEK — Ob potresu v juliju 1974 so se zemeljske plasti premaknile in voda atomskih toplic se je močno ohladila. Pred kratkim je Geološkemu zavodu iz Ljubljane uspelo navrtati nov vrellec z vodo, ki doseže 41 stopinj. V zadnjih letih so bili zgrajeni mnogi objekti za bolnike in boljše je poskrbljeno za turiste z možnostjo privatnega zdravljenja.

PORTOROŽ — Višja pomorska šola v Portorožu praznuje svojo 15-letnico. Čeprav sega slovenska pomorska tradicija že v prejšnje stoletje, so strokovnjaki te nove šole pripomogli k hitremu razvoju in ustanovitvi „Splošne plovbe“ v Piranu, gradnji koprške luke in obnovitvi pomorskega ribištva v Izoli.

PRESKA — Veliko cerkev na gričku pred Medvodami so Preskarji začeli graditi že pred vojno. Dokončali so jo šele pred kratkim, ko so tudi notranjščino preuredili v lep bogoslužni prostor. Škof Lenič je posvetil nov oltar, taberna-

kelj, krstni kamen in ambon. Far-na skupnost je zares živa Cerkev, ne samo v liturgičnem pogledu, ampak tudi v pristnosti krščanstva.

PTUJ — Koroški književniki so v polni dvorani Narodnega doma v Ptuj brali svoja dela. Nastopili so Milka Hartman, Janko Messner, Florijan Lipuš, Gustav Janusch in Anita Hudl. Književniki so želi pri-srčen pozdrav poslušalcev, med katerimi je bilo veliko število mla-dih.

PTUJ — V Ptuj so odprli nov otroški vrtec, ki sprejme 170 otrok. V ptujski občini je zdaj v varstvu okrog tisoč otrok ali 12 % vseh predšolskih otrok.

PTUJ — V župniji sv. Ožbolta v Ptuj je škof Grmič posvetil zani-mive orgle. Zanimiva je namreč njihova zgodovina. Prizadevni ptuj-ski zborovodja je na nekem cerkvenem podstrešju odkril ostanke starih orgel. S prijatelji se je lotil garaškega dela. Mnoge dele je moral sam izdelati. Od starih je uporabil piščali in meh. Z dvanajstimi pojočimi registri se iz njih dá pričarati čudovita glasba.

SLOVENJ GRADEC — Na kraju, ki ga je že inž. Stanko Bloudek iz-bral za bodoče športno središče Slovenj Gradca, raste nova športna dvorana. Sprejela bo lahko 1500 gledalcev ob roketnih, košarkarskih, odbojgarskih in drugih tekmo-vanjih. Dvorana bo opremljena s potrebnimi dodatnimi prostori in stanovanjem za hišnika.

SMOLNIK PRI RUŠAH — Podjetje „Gorenje-Metalplast“ je zgradilo novo, povsem avtomatizirano gal-vanoplastiko, ki je tudi največja v Jugoslaviji. Poleg svojih izdelkov bodo prekrivali plastične izdelke s kovino tudi za druga podjetja, predvsem za Gorenje iz Velenja.

ŠEMPETER PRI NOVI GORICI — Tu so novembra odprli prvi del nove „Bolnišnice dr. Franca Derganca“. Nova osemnadstropna stavba je živo modre barve, z originalno izvedbo negorljive fasade iz umet-ne mase in stranskim rdečim stol-pičem, v katerem so dvigala. V

spodnjih prostorih so ambulantne in operacijske dvorane, v zgornjih petih nadstropjih pa je 350 bolniških postelj. Nova bolnišnica je pomembna za vso Goriško z oko-lico.

SV. JURIJ pri CELJU — Tovarna „Alpos“ je odprla nov obrat cevar-ne. Novi objekt ima 10.000 m² po-vršine in je največja povojna fi-nančna naložba v občini. Letno lahko izdelajo 50 tisoč ton šivnih cevi, okroglih, kvadratnih in pra-vokotnih profilov. S tem bodo zmanjšali primanjkljaj gradbenega materiala in oskrbovali mnoga ko-vinska podjetja z reprodukcijskim materialom.

ŠOŠTANJ — Šoštanj je starodav-na metropola Šaleške doline. Pr-vič se omenja pred 775 leti. Me-sto slovi po svoji dvestoletni usnjarski tradiciji. Letos praznuje 125-letnico pošte. Istega leta je začel voziti poštni voz na cesti med Cel-jem, Velenjem, Šoštanjem in Gor-njim gradom. Ob jubileju je po-šta pripravila zanimivo filatelistič-no razstavo in poštni žig. Kmalu bodo dobili tudi avtomatsko tele-fonsko centralo s 400 priključki.

VALDOLTRA — Ortopedska bolni-ca v Valdoltri leži tik ob morju in ima čudovito sončno lego. Prva le-ta po vojni so v njej zdravili kost-no tuberkulozo. Sedaj nudi zdrav-je mnogim prizadetim otrokom in starejšim ljudem, ki bolujejo na kostnih boleznih. Bolnica je teh-nično in z osebjem dobro oskrb-ljena. Trenutno imajo 17 zdravni-kov in 12 fizioterapevtov ter stoti-no medicinskih sester. Poseben problem pa so finančna sredstva, ki mučijo bolnike in zdravstveno osebje.

VELENJE — Ribiška družina v Ve-lenju šteje 318 članov in letos praznuje svojo tridesetletnico. Ob proslavi so ustoličili prvega „ribi-škega carja“. Je vesten delavec v ribiški družini že od začetka. Če ujame ribo, manjšo od treh kilo-gramov, jo spusti nazaj v vodo. Pred leti je v Velenjskem jezeru ulovil 17 kg težkega krapa. Pri-znanje je dobilo še 14 ribičev.

ne smejte se, če se vam ne zdi!

„Kaj, je to mogoče? Poročen si, pa si sam šivaš gumb na plašč?“

„Motiš se! To je plašč moje žene.“

Preplašenemu potniku da stevardesa žvečilni gumi, da mu ob vzletu ne bi zvonilo v ušesih.

Pol ure po vzletu vpraša potnik stevardeso: „Gospodična, kako naj dobim sedaj gumi iz ušes?“

V neki vasi so povodnji tako rekoč na dnevnem redu. Ob cesti stoji kol z napisom: „Kadar je ta kol pod vodo, se po tej cesti ne morete voziti.“

„Kaj pa delaš, če nič ne delaš?“

„Premišljujem, kaj bi naredil, da ne bi nič delal.“

„Kolikokrat si pa že padel pri izpitu?“

„Jutri bom tretjič.“

„Naš malček je strašansko nardarjen. Še štirih let nima, pa zna že povedati svoje ime naprej in nazaj.“

„Kako mu je pa ime?“

„Oto.“

„Kakšen klobuk pa imaš, Francelj? Saj ti čisto na oči leze!“

„Kako naj v gostilni klobuke dalj časa izbiram?“

Knjižničar ugotavlja stanje vrnjenih knjig in zapiše: „Na strani 23 luknja. Na strani 24 še ena.“

„Žena mi sploh ne pusti do besede.“

„Kaj pa bi ji rad povedal?“

„Predolgo bi trajalo, če bi ti hotel povedati vse, kar bi ji rad povedal.“

K judovskemu rabinu je prišla ena njegovih vernic, češ da se hoče njen mož od nje ločiti.

„Prinesi mi prvo Mojzesovo knjigo!“ naroči rabin svoji ženi Sari. Ta mu jo prinese in rabin lista nekaj časa po njej.

Potem naroči: „Prinesi mi drugo Mojzesovo knjigo!“

Spet lista nekaj časa po njej.

Potem zahteva še tretjo Mojzesovo knjigo.

Ko išče kratek čas po njej, najde v njej naočnike. Natakne si jih, pogleda natančneje svojo vernico in pravi: „Tvoj mož ima prav!“

Babica sprašuje svojega vnučka:

„Ali si v šoli priden?“

„Ja.“

„Ali mami in atu kaj pomagaš?“

„Ja.“

„Ali Mojci kaj nagajaš?“

„Ja.“

„Ali znaš še kakšno drugo besedo poleg ‚ja‘?“

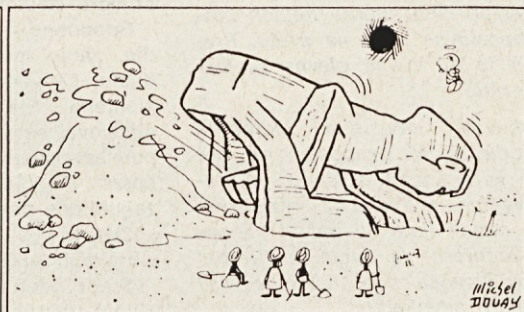
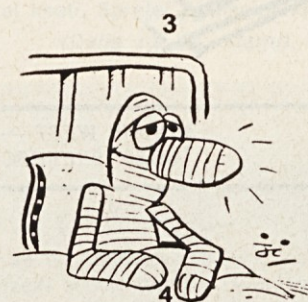
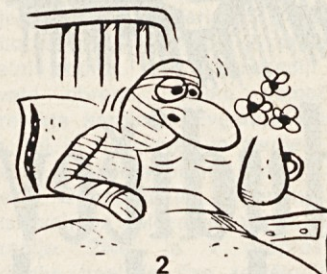
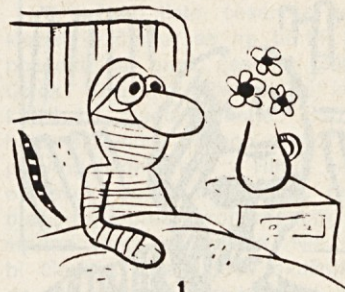
„Ja.“

Jaka, ki je bil nekoliko prikrajšan, ko je Bog bistrost delil, sedi pred hišo ob škafu vode, v katerega drži trnek.

Mimo pride sosed in ga vpraša:

„Koliko se jih je že ujelo?“

„Ti si četrti,“ odgovori ta.

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Roman „Hudičev advokat“ je napisal avstralski pisatelj Morris West leta 1959. Roman je bil vseh deset let po izidu morda najbolj brano leposlovno delo na svetu. Preveden je bil v vse glavne svetovne jezike.

Duhovnik monsinjor Meredith, po rodu Anglež, zaposlen pri obredni kongregaciji v Rimu, je prebil večino življenja z raziskavanjem napak ljudi, ki naj bi jih papež proglasil za svetnike. Uradni naslov človeka s to službo je prav „hudičev advokat“.

Naenkrat Meredith zve, da bo zaradi raka v pol leta umrl. Na pragu njegove smrti ga pošljejo v južno Italijo, v Kalabrijo, da na kraju samem preišče zapleteno življenje nekega Giacomina Neroneja, ki ga imajo ljudje za svetnika, čeprav je znano, da je ušel iz angleške vojske, da je bil oče nezakonskega otroka in da je bil ljubimec neke tamkajšnje lepoticke. Prvič v življenju se srečuje ta duhovnik z živim življenjem in ne le z mrtvim papirjem.

Roman se dotika mnogih kočljivih in spornih vprašanj in ne odgovarja nanje vselej jasno in nesporno pravoverno. Vendar je osnovno gledanje romana na življenje tako zdravo človeško in krščansko, da bo naše bralce obogatil z mnogimi globokimi spoznanji.

PRVO POGlavJE

Njegov poklic je bil, pripravljati druge na smrt. Zato je osupnil, ko se je zavedel, da je bil na svojo smrt tako slabo pripravljen.

Bil je pameten človek in pamet mu je dejala, da je smrtni rek zapisan človeku v njegovi duši od dneva, ko je rojen. Bil je hladnokrven mož, ki ga strasti niso dosti vznemirjale in mu disciplina ni bila prav nič nadležna, pa vendar je bil njegov prvi vzgib, okleniti se brezumno samoprevare, da ne bo umrl.

Zavoljo spodobnosti je morala smrt prihajati brez napovedi, z zastrtim obrazom in s skritimi rokami, ob uri, ko jo je kdo najmanj pričakoval. Lahko je prišla počasi in rahlo kot njen brat spanec ali pa naglo in silovito, a v vsakem primeru dostojno in obzirno.

Spodobno smrt pričakujejo ljudje, zanjolijo in bridko obžalujejo, če vedo, da jim ne bo naklonjena. Blaise Meredith je to občaloval sedaj, ko je v slabotnem pomladanskem soncu opazoval počasno drsenje labodov v bazenu, zaljubljene pare na trati in gizdave kučke, ki so skakljali po stezah ob vihrajočih krilih gospa.

Sredi vsega tega življenja, ob ključici travi, ob drevesih, ki so na-

breknili od novega soka, ob podlesku in narcisah, ob lahmem lju-bezenskem igračkanju mladih, ob čvrstosti odraslih sprehajalcev, je bil samo on, kot se je zdelo, zaznamovan za smrt. Ni bilo dvoma: ukaz je bil gotov in nepreklicen. Zapisan je bil, da bi ga vsi lahko brali, ne na črtah njegove roke, marveč na kvadratni plošči fotografskega negativa, kjer je majhen siv madež črkoval njegovo ob-sodbo.

„Rak!“ Prst kirurga je obstal za hip v središču sivega madeža in nato navzven očrtoval razširjenost tumorja. „Rakovo obolenje počasne rasti, a čvrsto zakoreninjeno. Preveč sem jih že videl, da bi se mogel zmotiti.“

Medtem ko je opazoval malo prosojno ploščo in lopatičast prst, ki se je gibal po njej, je ostrmel nad ironijo položaja. Vse življenje je uporabil, da bi soočil druge z resnico o njih samih, s krivdami, ki so jih mučile, s poželenji, ki so jih poniževala, z norostmi, ki so jih delale majhne. Sedaj je zrl svojo lastno telesno notranjost, kjer je majhna rakova bula rastla kot korenina nadliščka proti dnevu, ko ga bo uničila.

Precej mirno je vprašal:

„Ali ga je moč operirati?“

Kirurg je ugasil luč ob razodevajoči plošči in mala siva smrt se je razblinila v senci. Potem je sedel, premaknil svetilko na pisalni mizi tako, da je njegov obraz ostal v senci, pacientov pa osvetljen kot marmorna glava v muzeju.

Blaise Meredith se je zavedel male zvijače in jo razumel. Oba sta bila strokovnjaka v svojem poklicu. Vsak od njiju je moral ohranjati zdravniško zadržanost, da ne bi izdal preveč samega sebe in takó postal oslabele in prestrašen kot njegovi pacienti.

Kirurg se je naslonil na stol, vzel v roke nož za papir in ga narahlo podprl kot kirurški nož. Počakal je za hip, iskal besede, izbral to, zavrgel ono, in jih s tankovestno natančnostjo nízal drugo ob drugo.

„Ja, lahko ga operiram. V tem primeru boste umrli po treh mesecih.“

„In v nasprotnem primeru?“
„Živeli boste malo dlje in umr-
li s hujšimi bolečinami.“
„Koliko časa več?“
„Šest mesecev. Največ dvanaajst.“
„Trda je ta izbira.“
„Morate se odločiti.“
„Razumem.“

Kirurg se je oddahnil. Najhujše je bilo mimo. Ni se zmotil, ko je presojal človeka. Bil je pameten, navajen odpovedi, gospodar nad samim seboj. Prenesel bo vznemirjenost in se vdal v neogibno. Njegova Cerkev bo poskrbela zanj in, ko bo umrl, ga bo pokopala s častmi. In če ga ne bo nihče ob-
jokoval, se to tudi lahko knjiži kot končno plačilo za celibat, da zbe-
ži iz življenja, ne da bi obžaloval njegove užitke in ne da bi se bal zaradi nespolnjenih obveznosti.

Mirni in suhi glas Blaisa Mereditha je prekinil njegovo tuhtanje:
„Premislil bom, kar ste mi po-
vedali. Če se odločim, da se ne
dam operirati, da se vrnem k de-
lu, ali bi mi lahko napisali poro-
čilo za krajevnega zdravnika, po-
polno oznako bolezni in morda
zdravljenje?“

„Prav rad, monsijor Meredith.
Vem, da ste v službi v Rimu. Na
žalost pa ne znam italijanščine.“
Blaise Meredith se je hladno
nasmehnil.

„Jaz sam bom prevedel. Zani-
miva vaja bo to.“

„Občudujem vaš pogum, mon-
sinjor. Ne pripadam katoliški ve-
ri, pa tudi nobeni drugi ne, če go-
vorim resnico, vendar menim, da
boste našli v njej veliko tolažbe v
trenutkih, kot je tale.“

„Bog daj, da bi bilo tako, dok-
tor!“ je dejal Blaise Meredith pre-
prosto, „A preveč časa sem bil du-
hovnik, da bi se na to zanašal.“

Sedel je na soncu na klopi v
parku. Vse ozračje je bilo polno
pomladi, on pa je premišljeval o
svoji kratki prihodnosti, ki se je
stekala v večnost. Ob neki prilož-
nosti, ko je bil še študent, je po-
slušal pridigo postaranega misijo-
narja o Lazarjevem obujanju. Kri-
stus je pred zapečatenim grobom
ukazal, naj grob odpro, in dahnilo
je po razkranju v mirni in suhi
poletni zrak. Lazar je prišel na klic

ven, se zapletal v mrtvaške ovoje
in mežikal v soncu.

„Kaj je občutil tisti hip?“ se je
spráševal starček. „Kakšno ceno
je plačal za povratek v svet živih?
Ali je ostal zaznamovan za zme-
raj in mu je vsaka vrtnica duhtela
po trohnobi in je videl v žarnih
mladenkah opotekajoče se skele-
te? Ali je bil še prevzet nad no-
vostjo stvari in se mu je srce še
tajalo od usmiljenja in ljubezni do
človeške družine?“

To razmišljanje je zanimalo Me-
reditha skozi leta. Nekaj časa se
je poigral z mislijo, da bi o tem
napisal novelo. Zdaj je končno le
imel odgovor. Kajti nič ni bilo za
človeka slajše od življenja. No-
bena reč ni bila tako dragocena
kot čas, nobena bolj pomirjujoča
kot stik z zemljo in s travo, šele-
stenje zraka, vonj brstečih poganj-
kov, odmev človeških glasov in
ptičjega petja.

To je bilo tisto, kar ga je motilo.
Bil je duhovnik dvajset let. Ozna-
njal je, da je življenje le prehodna
nepopolnost, zemlja le bleda po-
doba Stvarnika, nesmrtna duša
ujetnica v minljivem ilu, ki hrepe-
ni po osvoboditvi, da bi poletela
v objem Vsemogočnega. Sedaj, ko
so mu obljubljali njegovo osvo-
boditev, z določenim datumom,
zakaj je ni mogel sprejeti, če že

ne z veseljem, vsaj z zaupanjem?

Kaj je bilo tisto, česar se je o-
klepal in čemur se ne bi bil od-
povedal že pred časom? Žena?
Otrok? Družina? Nikogar ni imel,
ki bi bil njegov. Imetje? Bilo je
hudo skromno: majhno stanovanje
pri Angelskih vratih v Rimu, nekaj
okrasov, polna soba knjig, nizka
plača pri Obredni kongregaciji, do-
smrtna renta po materi. Nič, kar
bi človeka spravljalo v skušnjava,
da bi odstopil izpred praga zad-
njega razodetja. Kariera? Nekaj je
bilo morda v tem: bil je preisko-
valni sodnik pri kongregaciji za
svete obrede, osebni pomočnik
prefekta kardinala Evgenija Marot-
ta. Bil je to vpliven in zaupen po-
ložaj. Živel je v bližini samega pa-
peža. Opazoval je zapleteno in
bistroumno delovanje velike teo-
kracije. Živel je v preprostem
udobju. Imel je čas za študij in
svobodo za prosto delovanje zno-
traj mej pokorščine in molčečno-
sti. Nekaj je to že veljalo, a ne
zadosti, niti ne pol zadosti za člo-
veka, ki bi hrepenel po popolnem
združenju z Bogom, katerega je
oznanjal.

Mogoče je bil v tem vzrok. Nik-
dar ni koprnel po ničemer. Zme-
rom je imel, kar je potreboval, in
nikoli si ni zaželel, česar ni mogel
imeti. Sprejel je disciplino Cer-

(Dalje na 34. starni)

slovenci po evropi

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Hvala Bogu, orgle nam spet igrajo! Prisrčna zahvala vsem, ki so do obnovljenih orgel pripomogli. Levji delež ima pač pri delu g. Viktor Lesjak, ki je ure in ure žrtvoval, da je orgle obnovil. Veliko mu je pomagal g. organist Zorè. Za material je dal rektorat uršulinske cerkve 4.000 šilingov, med Slovenci smo nabrali nadaljnjih 2.000 šilingov. Če bi nam orgle popravljalo kako podjetje, bi bil račun do 150.000 šilingov. Tako smo Slovenci doprinesli lep delež k renoviranju uršulinske cerkve v Linzu. Menda bodo kmalu začeli z renovacijo cerkve od znotraj.

Za Božič in Novo leto so naši rojaki v veliki večini odšli na svoje domove. Mnogi so odhajali s skrbmi, ali bodo mogli prihodnje leto še priti nazaj v Linz na delo. Znano je, da morajo podjetja najmanj 25 % tujih delavcev odpustiti; v nekaterih strokah celo do 40 %. Zdaj se je izplačalo tistemu, ki je bil ves čas dober delavec. Saj se podjetniki pri oblasteh boré zanje, ker vedó, da jih z domačimi močmi ne bo mogoče tako lahko in hitro nadomestiti.

S koncem leta bo mestna fara prepustila nam prostore, ki jih je doslej uporabljala za tako imenovani „Frühschoppen“. Nekateri bi sicer raje ostali kar na ScharitzerstraÙe 5, kjer smo gostje pri Hrvatih. Pa, ko bodo videli, da je v lastnih prostorih še lepše in udobnejše, bodo hitro pozabili na sedanje prostore, kjer se zbiramo po mašah.

SALZBURŠKA

SALZBURG. — Ko se je slovenski misijonar vozil skozi snežni me-

tež v soboto, 15. novembra, je bil prepričan, da ne bo ljudi ne pri maši in ne pri „martinovanju“. In vendar že dolgo ni bilo toliko ljudi kot prav ta dan.

Bogoslovci so nam med mašo peli, potem pa tudi poskrbeli za zabavo in muziko pri „martinovanju“, ki smo ga imeli spet pri „Jägerwirtu“. Kar veseli so nas tam, ker jim damo dobro zaslužiiti in ker smo tako lepo veseli. Seveda bi mi raje bili kje v farnih prostorih, pa se nam doslej še ni posrečilo kaj dobiti. Zelo veseli smo vedno naših rojakov iz obmejnega nemškega Freilassinga, ki radi pridejo med nas, mi jih imamo pa tudi radi.

Še kratko opombo si dovoli poročevavec: Prejšnja leta je slovenski misijonar razpečal veliko celovških Mohorjevih knjig. Zadnje dve leti pa ljudje vedno manj segajo po knjigah. Seveda, televizija odvraca ljudi od branja. Pa vendar ni prav, če ne ostanemo zvesti knjigam založbe, ki jo je ustanovil svetniški kandidat škof Slomšek. Zato le segajte radi po mohorjevkah!

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Po 7 letih težkega trpljenja je Bog poklical k sebi gospo Karolino Koncut, vdovo Pierini, iz Montignies-sur-Sambre. Bila je srčno dobra Slovenka. Zadnja leta je preživela v Oasis (Montignies-le-Tilleul). Naj počiva v miru! Umrla je 10. novembra in bila pokopana 13. novembra v Couillet. Sorodnikom naše iskreno sožalje!

Letošnje „Cecilijanke“, prijateljskega srečanja vseh članov in članic „Zveze slovenskih kulturnih de-

lavcev — Charleroi“ se je udeležilo okoli 80 rojakov in rojakinj... Zbranim je moški in mešani zbor „Simon Gregorčič“ zapel več narodnih pesmi; „Slovenian Ansambel Planina“ iz Courcelles je pa zaigral več slovenskih polk in valčkov in nekaj moderne glasbe. Naše pridne Slovenke so napekle potic in drugega peciva, da je bilo vsega v izobilju. Ob kranjskih klobasah, kislem zelju in dobri kapljici nam je večer potekal v res domačem razpoloženju in vse navdušili za nadaljnje kulturno delo — v prid vse slovenske skupnosti!

Seveda smo se ob koncu leta zbrali v Charleroi na slovenskem silvestrovanju v sredo, 31. decembra 1975, in skupaj pričakali prve ure Novega leta 1976.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Pariz 15°, tel. 577-69-93, métro Charles Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogoru z duhovnikom.

Danijel, Marija in Lučka Škrlj sporočajo da je bil krščen njihov sinček oziroma bratec Aleksander.

Pred oltarjem sta potrdila svojo ljubezen Matija Lindič, doma iz Št. Petra-Pivke, in Anita Zabukovnik, doma iz Št. Andraža pri Velenju. Želimo jima obilo sreče in božjega blagoslova na njuni skupni življenjski poti.

Vinska trgatev v nedeljo, 9. novembra, je lepo uspela in vsi rojaki, ki so v izredno velikem številu na trgatev prišli, so bili res zadovoljni ob prijetnem domačem srečanju in hvaležni vsem, ki so ga pripravili.

Pri mednarodnem srečanju iselencev v cerkvi na Montmartre v nedeljo, 30. novembra, smo bili Slovenci številno in častno zasto-

pani; skupaj z drugimi narodi smo molili za naše skupne zadeve, pri darovanju je mogočno donela slovenska pesem, pa tudi naše narodne noše so vzbujale splošno pozornost.

Miklavževanje smo imeli v nedeljo, 7. decembra, veseli so ga bili mali in veliki otroci, otroci iz nedeljske šole so s svojim sicer kratkim nastopom in pesmimi pokazali, da s svojimi starši vred resno jemljejo domačo šolo, za kar jih je Miklavž tudi topla pohvalil, obenem pa je vse, mlade in velike, pozval, naj pridno in požrtvovalno delajo pri vseh naših skupnih zadevah.

ORLEANS

Ko je v torek, 18. novembra, ob petih zjutraj gospa Lidija Gabor, poročena Nid-Ali, šla z motornim kolesom na delo, je na križišču zadela vanjo tovornjak in jo povozil. Bila je na mestu mrtva. Pokojna je bila stara 24 let; zapušča moža in dva otroka. Huda nesreča je rojake in znanke globoko pretresla; s svojo številno udeležbo pri pogrebu, ki sta ga opravila v petek, 21. novembra, gg. Čretnik in Flis, so pokazali, da čutijo s hudo pri-

Na vinski trgatvi v Parizu je šlo na „ekspres“: komaj je bilo grozdje potrgano na brajdi, že je bilo vino v kazarčkah...

Pokojna Lidija Gabor, por. Nid-Ali, iz Orleansa (s hčerko Amino).

zadeto Gaborjevo družino, kateri tudi mi izrekamo svoje iskreno sožalje.

MELUN

Skupna naša maša bo v nedeljo, 4. januarja, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie (81 rue Adrien Chatelain).

SENLIS

20. oktobra je umrla, zadeta od srčne kapi, gospa Marija Wolf, rojena Sakovič. Pokojna je bila stara 60 let, doma iz Zenkovcev v Prekmurju in je prišla v Francijo leta 1937, najprej v srednjo Fran-

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Ob Novem letu naj se vsakdo vpraša, koliko je že prispeval za naš skupni dom v Parizu. Naj bo v bodočem letu to naša največja skupna skrb v zavesti, da je v skupnosti naša moč in zagotovilo našega uspeha, če se bo vsak držal gesla „Goriškega slavčka“ Simona Gregorčiča:

Dolžan ni samó, kar velevali mu stan,

kar more, to mož je storiti dolžan!

Prispevke za Slovenski dom v Parizu pošiljajte na:

MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE

7, rue Gutenberg

París 15^e

C. C. P. (poštni čekovni račun): PARIS 19.285.04 F.

Vsem pa, ki so že velikodušno prispevali: pristrčna zahvala!

cijo, pozneje pa se je z družino preselila v severno Francijo. Možu Francu in otrokom Denise, Fran-

Gospem (in možem!) pri „šanku“ ob vinski trgatvi ni manjkalo ne dela ne skrbi.

Pokojna Marija Wolf iz Senlis
(Francija).

vembra Santos Alain in Marija Te-
rezija Sajè. Vsem naše čestitke!

V *nebeško domovino* so se pre-
selili, vsi dobro pripravljeni za tako
dolgo pot:

V Bovain Nord dne 15. septem-
bra Alojzija Zorè, roj. Štrajhar, go-
renjska rojakinja iz okolice Trzina.
Skrbna gospodinja in dobra mati
je bila pridna kot čebela in je do
začetka svoje dolgotrajne in hude
bolezni kljub visoki starosti vztraj-
no delala. Umrla je v starosti 75
let in bila pokopana na pokopa-
lišču v Bovain dne 17. oktobra.

Ni nas presenetila *smrt* našega
nepozabnega rojaka Jakoba Jaz-
binška, ki nas je zapustil 16. no-
vembra po dolgi, trpljenja polni bo-
lezni, v 71. letu življenja. Ni bil sa-
mo eden najboljših in najbolj prid-
nih delavcev v rudniku, ampak člo-
vek, ki je povsod iz vsega srca rad
priskočil na pomoč, kjer je videl
potrebo. Tiho, neopazno je prišel,
pomagal in spet odšel, ne da bi
čakal na pohvalo. S kakšnim ves-
eljem je pripravljaval dvorano za
slovenske prireditve, koliko dni in
mesecev žrtvoval, da so uredili
center „Boksing kluba“ v Meri-
court, koliko ur vztrajnega dela je
opravil pri znanih in prijateljih,
ki so ga prosili za pomoč! Ogro-
ma udeležba rojakov in prijateljev
je pokazala, kako je bil cenjen pri
vseh. Pokopan je bil 18. novembra
na pokopališče v Sallaumines.

V Phalempin-Nord je v visoki
starosti 93 let odšel v večnost
zvesti bralec „Naše luči“ Franc

Pokojni Jakob Jazbinšek iz Meri-
courta (Francija)

cois in Gérardu izrekamo svoje
sožalje.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Božični prazniki so utrdili dru-
žinske vezi in nas povezali trdneje
z Gospodom.

V novo leto 1976 smo zajadrali
polni upov in želja v vse dobro.

Po sv. krstu sta postala božja
otroka 5. oktobra Štefan Andrej
Dumešič, rojen v Lensu, v Bruay-
en-Artois pa Virginija Nadege Lau-
rantiaux v nedeljo, 9. novembra.

Zakrament sv. zakona sta si po-
delila Lado Škot in Brigita Le-
schaeve dne 4. oktobra v Lievinu.
Istotam sta se poročila dne 16. no-

Dva Martina (Antolin in Raduha)
sta v Seine-et-Marne skupaj
martinovala.

Šušteršič dne 17. novembra. Dol-
ga leta je delal in stanoval v
Meurchin, kjer je bil 20. novembra
tudi pokopan poleg svoje soproge.
Po njeni smrti je leta preživel po-
leg svoje hčerke Malči v Billy-
Montigni, kjer je prebil svoj čas ob
branju knjig in ohranil izredno do-
ber spomin do pozne starosti.

Vsem sorodnikom naših treh
umrlih naše sožalje! Naj se spo-
čijejo od svojega truda v Gospo-
du!

Vsem rojakom v tem predelu
Francije in drugod milosti polno
novo leto 1976!

V Slovenski šoli v Parizu smo radi
veseli, pa tudi pridni, ko se je
treba učiti.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Namesto da bi ugibali, kakšno bo leto 1976, mislimo raje, kakšni bomo mi v novem letu!

Cerkveno leto se začne z adventom. Kakor vlak po tračnicah, tako je teklo naše življenje po smernicah praznikov: sv. Miklavž, Božič, tepežkanje, sv. Trije kralji, Svečnica, Velika nedelja, procesija sv. Rešnjega Telesa, vsi Marijini prazniki, razni znani svetniki, kot npr. sv. Jožef, sv. Jurij, sv. Janez Krstnik in drugi, končno pa zopet zornice.

V tujini vse to precéj zgineva ali je pa zamegleno. Posebno mladina živi v nekem drugačnem letu. V njenem koledarju najdemo datume raznih tekem, plesnih prireditvev, izletov, počitnic itd. To so njih nedelje in prazniki. „Bogovi“ mladih so športni in drugi prvaki, razne „mis“ in tako naprej. Nič ni več duhovnega, nič duševnega. Za vzgoyo išče moderni čas razna nadomestila namesto vere, česar zle posledice vidimo, slišimo in beremo vedno pogostejše. Starejši vzgojitelji opozarjajo, rešujejo, kar je mogoče, pripovedujejo, da je „historia vitae magistra“, to se pravi, da bodi zgodovina naša učiteljica, a zdi se, da je njihov nauk glas vpijočega v puščavi.

Če vse to premišljujemo, res ne vemo, kakšen pomen imajo še besede: „Srečno novo leto“, združene z Judeževim poljubom.

Véliki francoski pisatelj Rousseau je že leta 1750 klical: „Nazaj k naravi!“ — Da, nazaj k naravi in k Tistemu, ki jo je naredil! Tako bomo zopet našli Stvarnika in Njegove lepe, večno veljavne nauke.

In to bodi naše medsebojno no-voletno voščilo!

Ob sklepu tega mesečnega poročila naj povemo sedaj, ker prej nismo imeli točnih podatkov, da je 16. maja lanskega leta (1975) umrla mlada slovenska mama Lojzka Marija Žagar, poročena Stasič. Zapušča moža, otroke in bolno mater, vdovo, ki je zgubila že dva moža. Njej, težko prizadeti, kakor tudi vsem sorodnikom pre-

zgodaj umrle Lojzke izrekamo naše resnično sožalje in iskreno sočustvovanje.

AUMETZ

Čestitke: V oktobru je na francoski visoki šoli in Strasbourgu naredila iz zgodovine izpit 2. stopnje (métrise) Marica Pišlar s prav dobrim uspehom in tako postala profesorica za zgodovino. Čestitam!

Diplomsko delo (naloga), ki jo je napisala za ta izpit, je imelo naslov: „Jugoslovanski delavci v Franciji med obema svetovnima vojnama“.

ALGRANGE

Čisto ob robu tega mesta, tako rekoč v hosti, stanuje nam Slovencem dobro znana družina Bremec. Pred 15 leti so prišli iz Slovenije in si postavili tam prijazno hišico, kjer se nudi lep razgled. Niso še pozabili poti, ki pelje h kapeli sv. Antona, kjer imamo mašo vsako tretjo nedeljo v mesecu. Eden ali dva od družine prideta in prav tako se udeležijo romanja v Habsterdick.

Hčerka Martina se je pred leti poročila z domačinom in je zdaj rodila tretjega otroka sina Lovrenca; sin Klavdij, šofer, pa je pred leti poročil Italijanko in sta zdaj dobila sina Thierry-Aleksandra. Očetu, ki je moral v bolnišnico, in je zdaj že boljši in doma, želimo popolnega okrevanja in še dolgo dobrega zdravja. Saj je Bremec v Algrange veliko. Njegova teta, ki ima zdaj že 89 let (vdova že nad 20 let) in ki je tudi sicer bolehnata ter je bila parkrat krajši čas v bolnišnici, je kljub vsemu še dosti odporna; še vedno prebira Mohorjeve knjige in seveda pratiko. Če jih ne bi bilo, bi ji bilo zelo žal.

Naj jih ljubi Bog vse spremlja s svojim blagoslovom!

VZHODNA LOTARINGIJA

Novi grobovi so bili izkopani:

Rojak Franc Drame, 52 let star, je umrl lani 23. okt. v Forbachu

in bil pokopan v Stiring-Wendel 25. oktobra, kjer že počivajo njegovi starši.

V začetku novembra se je smrtno na cesti ponesrečil Jožko Mazzi, mož naše rojakinje Marije Uršič iz Forbacha. — Dne 1. novembra pa je zadušil Robert Zeissloff v Strasbourgu svojo ženo, našo rojakinjo Nevenko v medsebojnem prepiru. Prijavil se je sam nato policiji.

Vsem rajnim želimo večni pokoj, ostalim tolažbo v Bogu!

Mala Suzana, hčerka Mariusa in Milojke Lipičar, je bila *krščena* v Merlebachu 5. oktobra. Želimo vso srečo otroku in staršem! Enako želimo vse dobro neprijavljanim novorojenčkom.

Srečen zakon želimo Sergeju Istvanu in cerkveni pevki Veroniki Biberian, ki sta se poročila v cerkvi Farschviller. V soboto, 20. avgusta lani, je bila slovesna poroka v župni cerkvi Farschviller; pel je cerkveni zbor iste župnije, slovesnost pa so obhajali zvečer v kraju Rosbruck.

V tem času se je *začela šola*. Duhovnik je pri pozdravu poudaril, da gremo še vsi v šolo, in pokazal najboljšega učitelja, Jezusa, in najboljšo učiteljico, Marijo, Mater Jezusovo.

Cerkveni zbor v Merlebachu še vedno krasno vrši svojo nalogo pod vodstvom g. Šinkovca. Naša dobra pevca, g. Franc Kosec in njegova žena gospa Ivanka, roj. Lamprecht, ki sodelujeta pri tem zboru od njegovega začetka, sta se pa preselila v svojo novo hišo pri družini Colja v kraj Metzing (novi naslov: 2, Impasse de Belle Vue 57450 Metzing). Žal, sta predaleč, da bi mogla stalno prihajati k nam; vedno pa bomo veseli, kadar bosta imela priliko, da prideta pomagat k našemu zboru. Na tem mestu se jima prav lepo zahvaljujemo za krasno dolgoletno petje pri Slomšku.

Precej naših rojakov je zelo opešalo; mnogi ležijo v raznih bolnišnicah. Vsem želimo božje tolažbe in jim kličemo: Ne pozabite na našega najboljšega zdravnika

Ko smo se prvič zbrali tukaj, smo se pred mašo pred cerkvijo fotografirali skupaj s krajevnim župnikom.

Po krstu Sandre in Sandrine pred kapelo, v kateri imamo Slovenci vsako nedeljo sveto mašo.

Jezusa, ki je usmiljen in vsemogočen.

Že danes je moja dolžnost, da se iskreno zahvalim vsem dobrotnikom, zlasti g. dirigentu Emilu Šinkovcu in celotnemu zboru, enako tudi vsem pevkam in pevcem po raznih kolonijah ter enako vsem drugim dobrotnikom ter raznašalcem „Naše luči“.

Uradne ure: po kolonijah po sveti maši, v Merlebachu vsako soboto od 9.—12. in od 14.—16. ure.

Vse bolnike oziroma mrtve sporočite s tem, da boste napisali li-

Nica: Martinovo nedeljo smo v prijetnem razpoloženju preživeli skupaj na Pauliani.

stek in ga vrgli v nabiralnik na vratih: 259 bis Avenue de l'Euro-pe, 57800 Freyming-Merlebach.

Vaš Stanko iz Merlebacha.

NICA

V prejšnji številki se nismo oglašili, ker je naš dopis nekje na pošti obtičal zaradi stavke in tako prepozno prišel na uredništvo. Zato se z novim letom spet oglašamo.

Za praznik *Vseh svetih* popoldne smo se zbrali na Ariane v cerkvi pod pokopališčem, da se pri sv. maši spomnimo vseh naših pokojnih. Je že prišlo v tradicijo, da se na ta dan zberemo tukaj, ko ne moremo na grobove v domovini. Tokrat se nas je zbralo že precejšnje število. Nekateri, ki so z nami tukaj živeli, že počivajo na tem pokopališču in smo večina po maši in opraviilu za mrtve odšli še na njihove grobove.

Tudi letos smo priredili *martino-*

vanje, da preživimo en večer skupaj v veselem razpoloženju. Saj smo tudi tega potrebni, ko nam življenjski tempo že jemlje sapo.

Med letom ne pridemo redno v velikem številu k skupni slovenski maši; toda za praznik *Gospodovega rojstva* se nas je zbralo precej v naši kapeli. V Nici smo imeli sv. mašo-polnočnico in zjutraj ob 10. uri, popoldan pa še v Cannes-u. Saj je ta praznik tako poln toplote in milobe, da se tudi naša trda srca niso mogla ustaviti, da bi ne prišli zahvalit se božjemu Detetu

Nica: Ob naših srečanjih največkrat skrbi za veselo razpoloženje g. Lado Pahor s svojo harmoniko.

za tako veliko ljubezen, ga počastit in pokleknit pred jaslice.

V mesecu septembru sta v naši kapeli bili *krščeni* sestrici Sandra in Sandrine Brouiri, hčerki Brahim-a in Eme Marolt. Ob tej priliki so mater obiskali njeni najožji sorodniki iz Slovenije. Staršem čestitamo, otrokoma pa želimo, da bi nese samo telesno napredovala, ampak tudi v veri in milosti.

Vsem rojakom tukaj in po svetu želimo, da bi mir in veselje božične noči razsvetljevalo vse novo leto 1976.

MARSEILLE

Z novim šolskim letom smo se Slovenci iz Marseille-a in okolice začeli zbirati v *Eoures-u*, lepi izletni točki, kjer so tudi toplice. To je pri La Valentine, izza „Geant Casino“ ob avtocesti iz Marseille-a v Aubagne.

Zadnjo nedeljo v oktobru smo se spet zbrali in to v *Eoures-u* pri Marseilleu. K slovenski službi božji je prišla večina rojakov; nekateri so bili zadržani ali pa takoj prvič niso našli pravo pot, da bi se dobili. Sedaj se bomo lažje dobili, ko že poznamo kraj, ki je obenem tudi lepa izletna točka za Marseljčane. Tukaj se bomo tudi v bodoče zbirali, saj se počutimo kakor doma ob velikodušnosti do-

Posnetek pred mašo na Vse svete, ko smo se zbrali za opravilo za pokojne v Nici.

mačega župnika, ki nam nudi na razpolago vse, kar more.

Tudi v nedeljo pred Božičem, 21. decembra, smo se zbrali pri slovenski službi božji popoldan ob 5. uri.

Vsakokrat pridemo rojaki z veseljem skupaj in se dobro počutimo ob velikodušnosti domačega župnika, ki nam nudi na razpolago vse, kar more.

V februarju se spet dobimo tam. O dnevu in vsem drugem bomo pravočasno obveščeni.

Vsem rojakom naj bo novo leto srečno in blagoslovljeno z dobri mi deli!

italija

RIM

Zadnjo nedeljo v novembru smo se rimski Slovenci spet zbrali k slovenski maši v Sloveniku.

Ob tej priložnosti smo se spomnili rajnega g. *Stanka Dekleva*. Pokojni je bil dolga leta predsednik in neumorni sodelavec „Društva Slomšek“. Po maši so zapeli gojenci Slovenika pokojniku v spomin in zahvalo slovensko pesem. Nato je spregovoril o njem kot prijatelj in sodelavec dr. Vauhnika. Bil je priča njegovega zares nesebičnega dela za Slovence; z njim je hodil po rimskih uradih in ga spremljal na njegovih poteh za druge. Pokojni je

vedno budno spremljal rimsko slovensko življenje, skrbel, da je vse v redu potekalo, pozabljal nase, skrival celo svojo bolezen in svoje težave, da je le mogel pomagati drugim. Poznalo se mu je, da je zrastel v dobi, ko je bilo za mladega človeka čisto razumljivo, da dela dobro, da se žrtvuje za dobro stvar, pa naj bo to v kakšnem društvu ali kako drugače. V tej delavnosti in požrtvovalnosti je rastel do smrti. Vse, kar je o njem lepega in dobrega zapisanega, je res, a je še vse premalo. Z njegovim odhodom je nastala velika praznina. „Kako ga pogrešamo tukaj med nami, vsega razpoloženega, vsega našega!“ je zaključil govornik.

Sledilo je slovo od dr. Vauhnika, ki odhaja k svoji hčerki v Nemčijo.

Potem pa spet pesem, razgovor pri pecivu, grozdju, vinu in čaju.

Okrog Vseh svetih se je zbrala skupina Slovencev k slovenski maši na pokopališču Prima porta, druga pa k slovenski maši na pokopališču Campo Verano. Maši sta bili za vse rajne Slovence v Rimu.

Zvedeli smo, da je odobren nakup zemljišča za slovensko grobnico v Rimu.

nemčija

MOERS — OBERHAUSEN

Dragim rojakom že dalj časa nismo nič pisali na tej strani. Nismo zaspali, ampak toliko zaposleni smo, da vam ne utegnemo sproti popisati vseh naših lepih prireditvev.

Zadnjo nedeljo v septembru smo imeli zopet naše tradicionalno romanje v Kevelaer, kjer je bilo res prisrčno in lepo.

Potem smo imeli drugo soboto v oktobru našo jesensko veselico — vinsko trgatév. To pot smo zasedli čisto novo dvorano Revierparka, novega zabavnega centra v Oberhausen-Osterfeld. Najprej smo ob 15. uri imeli sv. mašo; pri njej sta slovesno praznovala srebrno poroko zakonca Zorko iz Duisburg-Meide-

*Stari izseljenci
iz Porurja v
letošnjem
avgustu
na obisku
pri škofu Leniču
v Bohinju.*

rich. Pridružil se jima je nad petdeset svatov. Vse to smo imeli kar v naši slovesno okrašeni dvorani, ki je dala slovesnost srebrne poroke posebno razpoloženje.

Nato so naši gostje — dramski krožek „F. S. Finžgar“ iz Charle-roia iz Belgije — predvajali igro „Kadar zdravnik ni doma“. Nekateri igralci niso dosti zaostajali za poklicnimi amaterji in so navdušili številne gledalce. Seveda se je glavnina šele nabrala, ko so začeli za ples navduševati naši slovenski fantje instrumentalni ansambel Viktorja Pisanca iz Düsseldorfa. Igrali so tako dovršeno, da smo jih navzoči proglasili za najboljši

ansambel Porurja. V odmorih je nastopal zelo lepo naš mladi ansambel „Mladi vasovalci“, slovenske šole iz Oberhausna.

Drugo nedeljo v oktobru smo imeli mednarodno in medcerkveno *ekumensko bogoslužje* v Marijini cerkvi v Oberhausnu-Mitte. Slovenci smo pokazali zadovoljivo udeležbo in smo sedeli spredaj desno, na izvoljeni strani. Hvala vsem, ki ste sodelovali!

Za Vse svete smo imeli poleg dopoldanskega bogoslužja še eno mašo popoldne pri Sv. Barbari in po njej kar v cerkvi skromno slovensko komemoracijo v besedi in melodiji. Sodeloval je mladinski ansambel „Mladi vasovalci“. Bilo je zelo lepo.

Dragi rojaki! Dovolite, da ob novem letu pogledamo nazaj, na naše skupno delo v zadnjih mesecih

in si damo spodbude za naprej. Naša srečanja v drugi polovici preteklega leta so bila kaj živahna.

V zadnjem morda najlepšem mesecu — v decembru — smo se ob obeh družinskih praznikih še posebno čutili povezane med seboj.

Miklavževanje smo imeli prvo nedeljo v Moersu koj po maši v mladinski dvorani. Naši starši, posebno drage mamice, so se res potrudili. Vsi smo bili obdarovani. Ne samo, ko smo sedli za mize, obložene s pecivom, pripravljenim domá, temveč je bil tudi veliki dar za nas, da smo smeli drugim pripraviti veselje. Medtem ko so naši dragi otroci brskali po Miklavževih šknicljih, smo se odrasli zabavali.

Instrumentalni ansambel Viktorja Pisanca je v Porurju eden najboljših. Na sliki igra na jesenski veselici v Oberhausnu (Porurje).

Tudi za obe *naši polnočnici* se nas je veliko nabralo. Na sv. večer ob osmih pri Sv. Jožefu v Moersu je bilo posebej lepo, ko so nastopili v igri in pesmi v Jožefa, Marijo, angele in pastirce preoblečeni starši in otroci in nam pričarali dogodke božične noči. Maša je bila res višek v letnem bogoslužju.

Točno opolnoči pa smo začeli s slovesno mašo pri Sv. Barbari v Oberhausen-Sterkrade. Za pristrčen uvod pred mašo in za instrumentalno spremljavo ljudskega petja najlepših božičnih pesmi med mašo je poskrbel ansambel „Mladi vasovalci“ naše slovenske šole. Bog plačaj vsem za sodelovanje in trud! Iz polnih src je zaorila slovenska pesem božični noči.

Pobožno razpoloženje ob prepevanju cerkvenih ljudskih pesmi pred božjepotno cerkvijo v Kevelaerju, (Severno Porenje) septembra letos.

Za novo leto želimo dragim rojakom, da bi se res velikokrat in radi srečali pri našem *slovenskem bogoslužju*:

V Essnu vsako nedeljo ob 9. uri, v Oberhausnu-Sterkrade ob 11. uri, in pri mesečnih bogoslužjih v Castrop-Rauxel ter v Dortmundu in v Moersu, kamor doslej zahaja največje število vernikov.

Ne pozabite tudi na naš *slovenski verski tisk*! Tako vsaj enkrat na mesec pride v družino slovenska beseda, če drugače ne. In na srečno snidenje pri hišnih obiskih, ki jih prav radi vršimo, če nam le čas dopušča!

KÖLN

V Kölnu smo po dolgem času pripravili *večje srečanje*.

Zbrali smo se v res lepi dvorani pri cerkvi sv. Ane. Kölnska srečanja so značilna po svoji domačnosti. Tudi tokrat je bilo tako. Kratko malo je zmanjkalo časa. Taka srečanja so koristna. Prinesejo majhno spremembo v vsakdanjo enoličnost. Že stara modrost pove, da sprememba razveseljuje. Spoznavamo se med sabo in morda drug drugemu pogledamo bolj v srce. Vse to nas bolj povezuje v družino. In to pričakuje tudi Bog od nas. Naši medsebojni odnosi naj bi nam bili prva skrb.

V Hildnu je sv. Miklavž navdušil proti pričakovanju. Mame so

Kako smo pri miklavževanju v Hildnu svetnikove nauke sveto poslušali, že slika dovolj pove.

svetemu možu močno olajšale delo. To se je skrbno nakupovalo in pakiralo. In angelcem, domačinom svetnika, smo dali prosti popoldan. Nadomestovali so jih naši otroci.

HAMBURG

Skoraj bi lahko napisali: „Na severu nič novega!“, ko ne bi bilo vmes *prestavitve župnika*. Zaradi te smo imeli razlog imeti družabni večer, ki je bil obenem tudi poslovilni. Verniki so se z lepim darom poslovili in zahvalili za delo, ki ga je g. Jereb opravljal pet let. Seveda, slovo ni bilo najbolj prijetno, a verniki so se tudi s to neprijetno odločitvijo morali sprijazniti.

Novi župnik g. Rot bo prihajal med rojake na severu dvakrat na mesec. Več ni mogoče, ker so razdalje prevelike.

Za sodelovanje in vztrajnost se dosedanj župnik lepo zahvaljuje in želi, da bi z enako pripravljenostjo sprejeli tudi njegovega naslednika.

HILDESHEIM

Naša zadnja večja slovesnost je bil *krst* malega Martina Schäferja. Krst je bil med mašo, vsi navzoči so lepo spremljali obred. Po maši pa smo se skupno pogovorili o vseh težavah in poveselili.

HESSEN

Poročila sta se g. Iljaž in gdč. Dugat. Iskreno čestitamo in želimo veliko božjega blagoslova na novi življenjski poti!

Naš Martin iz Krefelda je srečal Abrahama. Prisrčno čestitamo!

MANNHEIM

Krščansko občestvo Slovencev v Buchenu je dobilo novo članico: 18. oktobra 1975 je prejela sv. *krst* Anita Jug, hčerka Antona in Žužane Jug.

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

V soboto, 13. decembra lani, je bil v cerkvi Liebfrau v Ravensburgu *krščen* Viktor, sin Vincenca in Anice Baratač, stanujočih v Weingartnu. Staršem naše čestitke! Tako je *število krstov* na našem področju v preteklem letu doseglo 12. Vseh novorojenčkov pa je bilo seveda še nekaj več, ker so bili

In tile naši mladi junaki (nekateri gledajo nekoliko plašno!) so Miklavžu obljubili, da ne bo ostalo samo pri poslušanju...

Po krstu
Martina
Schäferja
v Frankfurtu.

nekateri krščeni v domovini ob priliki dopusta. Enako je s porokami. Tukaj so bile tri.

V znamenju svetega leta, ki naj bi bilo tudi leto bratstva v Kristusu med vsemi narodi, še posebno med sorodnimi, smo zadnjo nedeljo v novembru imeli Slovenci in Hrvatje v Ravensburgu sv. mašo skupno v cerkvi St. Jodok, ki se je obnesla v zadovoljstvo vseh.

Prav tako smo hvaležni novemu hrvaškemu dušnemu pastirju, da je k miklavževanju, ki ga je priredil v novem hrvaškem centru v sobo-

to, 6. decembra, povabil tudi slovenske družine z otroki. Večer je bil zelo prijeten in za naše male nepozabno doživetje.

Zadnji dve številki „Naše luči“ sta bili poslani na nekaj novih naslovov, ne da bi bili naslovljenci vprašani, ali jo želijo ali ne, to se pravi, poslana jim je bila na ogled in zastoj. Če jim je ugajala, kot upamo, in jo želijo dobivati naprej, so pa z novim letom naprošeni, da plačajo letno naročnino 15 mark po položnici, ki jo bodo našli v januarski številki vsi tisti, ki list

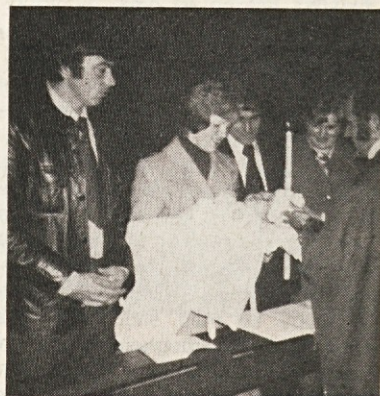

„Naj bo fantič
a' deklina,
botri grejo na
poič vina...“

dobivajo po pošti. List vam zelo priporočamo, saj vam ga pišemo mi duhovniki sami kot dopolnilo našega dušnopastirskega dela med vami.

Zaenkrat ste kar s to številko obveščeni vsi tisti, ki tega še ne veste, da je sv. maša za Slovence v Ravensburgu vsako 1. in 3. nedeljo v mesecu ob 17. uri v kapeli Städtisches Krankenhaus. Iste nedelje ob 9,45 v frančiškanski cerkvi v Ulmu, v Konstanzu pa 2. in 4. nedeljo ob 10. uri v kapeli Marienhausa. Drugod pa, kadar bo sproti obveščeno.

Pri vašem duhovniku v Ravensburgu so vam na razpolago tudi še

„Starši in botri, ohranite luč, ki vam je zaupana...!“

štiri kolekcije Mohorjevih knjig za l. 1976.

STUTTGART-okolica

160 otrok pri Miklavžu: Kako priljubljen običaj miklavževanja pri Slovencih na Württemberškem, potrjuje dejstvo, da je prišlo v nedeljo, 7. decembra, v Stuttgartu 160 slovenskih otrok k Miklavževemu večeru. Otroci slovenske sobotne šole so najprej izvajali kratek program z godalnim kvartetom, vokalnim duetom, kratko igrico, nastopom parkeljnov škratulina in Kosmatina ter rajanjem in petjem angelov.

Ko je potem prišel na oder Miklavž, je kar zašumelo po dvorani, tako lepo je bil opravljen. Pozdra-

Veroučna šola v Heilbronn. Stojčča gospodična ni učiteljica, ampak učenka. Ker je poročena s Slovencem, bi rada znala naš jezik, ki ga bo potrebovala zlasti med dopustom v Sloveniji.
30

V mestu mercedesov, v Sindelfingenu pri Stuttgartu, stanuje nekaj deset slovenskih delavcev v modernem tovarniškem naselju. Pri vходу najdeš gotovo več kot sto avtomobilov, a naša delavca, ki bi si rada nekaj prihranila, gresta nakupovat še na stari način, namreč s kolesom.

vil je otroke in odrasle. Ko je začel deliti darilca, ni hotelo biti konec dolge vrste naših malih, ki so hoteli videti Miklavževo kapo in brado tudi od blizu. Miklavž pa je po imenu poklical na oder tudi nekaj odraslih. Ti so dobili darila le, če so rešili stavljeno uganko, kar seveda ni šlo brez hihitanja v dvorani.

Prireditve smo tudi filmali in upamo, da bomo kmalu tudi na filmskem platnu podoživljali prihod Miklavža.

Ob mednarodni okrogli mizi: V soboto, 15. novembra, zvečer je

bilo v dvorani pri cerkvi Srca Jezusovega (Herz-Jesu-Kirche) v Stuttgartu dokaj živahno. Katoliško delavsko gibanje (Katholische Arbeiterbewegung — KAB) je skupaj z zastopniki raznih narodnosti organiziralo diskusijo o perečih vprašanjih tujih delavcev na tem področju. Ker sta bila navzoča tudi zastopnika Delavskega urada, gospoda Widmann in Wanning, smo zvedeli marsikaj zanimivega o pravnem položaju naših ljudi glede podaljševanja dovoljenja za delo.

Po referatih sta oba gospoda odgovarjala na vprašanja, ki so jih stavljali poslušalci v dvorani. Tudi Slovenci smo hoteli vedeti nekaj stvari. Sklicujoč se na informacije tega večera, smo mogli nekaj dni pozneje oskrbeti dovoljenje za delo naši delavki, kateri so prej to dovoljenje odklonili.

Iz tega sledi, da je zelo važno, da iščemo tudi Slovenci zvezo z

nemškimi oblastmi in se aktivno udeležujemo diskusij in razprav, če smo nanje povabljeni.

V filmu je svet še lepši: V Stutt-

Baliranje na poseben način: Tako so se zabavali naši delavci v Oberstenfeldu, ko so lani septembra po mesečni maši v bližnjem gozdiču pekli prašička na ražnju. Tako so lažje prebili čas, dokler ni prašiček zadišal tudi na mizah.

„Kaj nam pa morejo, če smo vesel’...!“ S to pesmijo in še drugimi melodijami je nastopil tercet naših mladih na mednarodni prireditvi v Ludwigsburgu 12. oktobra lani. Okrog 700 poslušalcev jim je navdušeno ploskalo.

gartu in v Forchtenbergu smo imeli v novembru družabne večere s filmom o praznovanju materinskega dne 2. nedeljo v maju lanskega leta. Ponovno smo se navduševali za lepoto misli in poteka proslave na čast našim mamicam.

V Forchtenbergu smo po filmu sprožili tudi vprašanje o *dopolnilnem pouku* po zgledu sobotne šole v Stuttgartu. Ako bi vsaj 15 otrok redno obiskovalo pouk, bi lahko odprli podobno šolo v Öhringenu. Če bo s tem kaj, bo torej zaviselo od zainteresiranih staršev. Pri razgovoru pa je padel tudi predlog o *pouku verouka* v dopolnilnih šolah, ki jih organizira konzulat. Po nemških zakonih bi tam lahko poučevali tudi verouk. Nekateri hrvaški duhovniki to že prakticirajo.

Čestitke h krstom: V Böblingenu čestitamo Stanislavu in Katici Cafuta h krstu hčerkice Aleksandre, v Ehningenu Antonu in Marici Vene hčerkice Klavdije, v Esslingenu Štefanu in Jelki Fabčič sinka Tomaža ter Mariji Stanko k sinu Kristijanu.

BAVARSKA MÜNCHEN

Naša *slovenska maša* v Münchnu je še vedno tisto srečanje naše velike slovenske družine v Münchnu in okolici, ki nas vsak teden poveže kot Slovence in kristjane med seboj in z Bogom. Brez te maše nam bi veliko manjkalo.

Slovenska tečaja za predšolske in šolske otroke se redno in, upamo, s pridom vršita. Pri otrocih, ki prihajajo, je opaziti zdravo versko in narodno zavest, ki jo pri teh urah na neprisljen način dobivajo. Res je za starše v velemestu, kjer so razdalje ogromne, teden za teden voditi otroke k pouku velika žrtev, res je pa tudi to najbolj koristno naložen kapital, ki se bo nekoč bogato obrestoval.

Tudi *tečaj za narodne vezenine* se redno vrši, čeprav v bolj skromnem številu obiskovalk.

„*Slovenska Koroška*“ je bil naslov filma, ki ga je posnel in izdelal slovenski župnik v Stuttgartu g. Ciril Turk in ki smo ga vrteli sredi

novembra v Münchnu našim ljudem. Vsi navzoči so bili navdušeni nad bogato informacijo o Koroški, pa nad prelepimi motivi in barvami filma. Za dodatek smo pokazali še film o delu slovenske župnije v Münchnu leta 1970. Tudi ta film nam je bil v razvedrilo, saj smo poznali mnoge obraze v njem.

Vsekakor je bil največji dogodek zadnjega časa naše *miklavževanje*. Dvorana je bila polna obiskovalcev. Otroci obeh tečajev so v razgovoru povedali, kdo je bil sv. Miklavž in njemu na čast so pogumno zapeli pesem. Potem so prispeli v razigranem prizoru vrage na zemljo. Končno se je pojavil star pa mogočen Miklavž z nič manj blestečimi angeli. Osemdeset otrok je obdaroval, pa nad dvajset odraslih. Najrazličnejše vedenje otrok ob prihajanju pred Miklavža, domislice hudičev, Miklavževa vprašanja s pastjo — vse nam je pripravilo na kupe veselja in domačnosti.

Krščeni so bili: Robert Časar, sin Marte; Danijel Gjerek, sin Stanislava in Vere, roj. Nežnanovič; Borut Božnar, sin Vinka in Zlatice, roj. Horvat. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

AUGSBURG

Na sam god sv. Miklavža zvečer smo se po slovenski maši v lepem številu zbrali v dvorani benediktinskega samostana k *miklavževanju*, ki smo ga prvič pripravili sami augsburški Slovenci. Najprej so nastopili parkeljni in marsikaterega otroka spravili ob korajžo, nato pa je v veliko veselje vseh prišel težko pričakovani Miklavž v spremstvu dveh angelov. Ko je najprej povedal, zakaj je prišel, kakšni morajo biti otroci, do bodo varni pred parkeljni in da jih bo tudi Bog vesel, je začel deliti darove. Obljubil je: če bodo otroci držali besedo, da bodo ubogali in se pridno učili, jo bo držal tudi on, da bo namreč drugo leto spet prišel.

Po miklavževanju smo videli tudi prvi del filma o prelepi Koroški, ki ga je posnel slovenski župnik v Stuttgartu g. Ciril Turk. Nato pa smo se zbrali v gostilni Lethmair,

kjer nam je nekaj veselih zaigral dobro znani kvartet „Domači fantje“. Vsak je prispeval svoje, da je bilo razpoloženje res prijetno. Zapeli smo skupaj še nekaj slovenskih narodnih. Naše slovo se je zavleklo v precej pozno uro. Z zavestjo, da se spet kmalu zberemo smo se s pesmijo „Srce je žalostno“ drug od drugega poslovili. Pri tem ne smemo pozabiti požrtvovalne ge. Gabrijele Rezac in njenega moža Frica, ki sta požrtvovalno pomagala pri pripravah na miklavževanje. Gospa je za uvod izredno zanimivo povedala nekaj misli o tem starem slovenskem običaju.

ROSENHEIM

Tukajšnji Slovenci smo se 8. novembra zbrali po maši v prijetnem gostišču v Großkarolinenfeldu, da praznujemo *god našega župnika*. Alojz Drevenšek, ki je tudi naš harmonikar, je poskrbel za pristno letošnjo kapljico. Ker pa se prav okrog sv. Martina mošt spreminja v vino, je tudi ta kapljica bila še oboje. Seveda tudi dobro znanih in okusnih kranjskih klobas, ki jih zna naš Stane tako strokovno pripraviti, ni manjkalo. Za dobro voljo je skrbel harmonikar Lojze, drugi ki ne znamo igrati, smo pa zapeli lepe narodne. Slovo je pač nujno zlo in mi kaj radi odlašamo z njim do pozne ure.

Ko pišem to poročilo, je *miklavževanje* še pred nami. Upamo, da se nas bo zbralo lepo število in da bo zanimivo in prijetno.

WALDKRAIBURG

Tudi mi smo imeli *miklavževanje* na večer sv. Miklavža in sicer v župnijski dvorani. Zbralo se nas je rekordno število in tudi otrok je Miklavž veliko obdaroval. Pred miklavževanjem smo imeli malo težav zaradi Miklavževe obleke, ker si je nismo mogli nikjer izposoditi. Vendar spretnih rok in iznajdljivosti nam ni zmanjkalo. G. Franc Hren je sešil Miklavžev „kostim“, gg. Rajko, Jože in Slavko pa so poskrbeli za vabila in ostalo, kar je za tako prireditev še treba. Po miklavževanju smo se zbrali v gostilni Noly, kjer nas že dobro po-

znajo, da smo Slovenci, ker radi pojemo.

20. decembra se bomo po maši spet zbrali, da prek filma o Koroški boljše spoznamo to lepo deželo in njeno problematiko.

LANDSHUT

Najprej žalostna novica. 6. oktobra se je za vedno od nas poslovila gospa Jožefa Solce, ki je umrla za težko in neozdravljivo boleznijo. Čeprav je že dolgo vedela, da se ji naglo bliža zadnja ura, je vendar z vso požrtvovalnostjo stregla svojemu možu, ki je pred leti popolnoma izgubil vid.

Vsi, ki poznamo g. Janeza Solce, smo presenečeni nad njegovim pogumom in vedrostjo, ki ga napolnjujeta, kljub velikemu trpljenju, ker je ostal sam.

Pravzaprav ni res, da je ostal sam, saj ima še sina, ki dela v Münchnu, in brata Jakoba, že vsa leta po vojni zakristana v cerkvi sv. Petra in Pavla, ki mu tudi rad pomaga. Če on ne utegne, mu pa pomagata njegova sinova, ki sta oba ministranta in prav rada delata družbo stricu Janezu.

Dragi gospod Janez! Vsi vam še enkrat izrekamo iskreno sožalje in obljublamo, da se bomo vas in vaše žene radi spominjali v molitvi. Zgled, ki nam ga dajeta s svojo kleno vero v tej preizkušnji, je za nas vse velika šola.

Na poročnem slavu Stjepana in
Frančiške Glatki v Landshutu
(Nemčija)

29. novembra smo imeli Slovenci v Landshutu — menda prvič v zgodovini tega kraja — slovensko mašo. Lepo je bilo in še jo bomo imeli.

Iz Landshuta imamo tudi vesele novice.

Dva mlada človeka, gdč. Frančiška Dajčar iz Spodnjega Kamenščaka, župnija Ljutomer, in Stjepan Glatki iz Gornje Velike, župnija Zrinjski Topolovac sta začela *skupno življenjsko pot*. Po poroki so se vsi, novoporočenca, priče in svatje, zbrali v restavraciji „Adria“, ki jo uspešno vodita Slovenca, zakonca Vračun. Čeprav smo se pozno poslovili, smo vendar mnega, da čas, ki ga Slovenci preživimo skupaj v tujini, vse prehitro mine.

Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova na življenjski poti!

švedska

Med nami je pater Janez Sodja iz Münchna. Ves november nam je namenil. V Stockholmu smo se srečali z njim na vseh vernih duš dan ob 5. uri popoldne, zapustil nas pa je 30. novembra, potem ko je imel zadnjo slovensko mašo v Jönköpingu. Po švedski deželi križari počez in povprek in števec njegovega avta drvi navzgor. Precej več tisoč bo kazal, preden bo njegov „konjiček“ v hlevu bavarske prestolnice.

Slovenci so zelo razkropljeni v tej prostrani deželi, v kateri so razdalje za naše pojme pošastne. Kamorkoli se človek nameni, mora računati z več sto kilometri. Prav smili se nam požrtvovalni naš pater Sodja. Samo on vé, koliko truda mora vložiti, da zbere pri slovenski maši nekaj duš. Zato smo mu pa toliko bolj hvaležni. V duhu ga spremljamo na njegovih samotnih poteh. Čutimo pa, da tudi on misli na svoje razkropljene ovce, na tiste, katere je že obiskal, in na ostale, h katerim je šele namenjen. Od njega dobivamo pošto, od njega prejemamo naročene knjige.

Naš slovenski duhovnik pa ni samo dušebrižnik, temveč tudi prosvetar. Božjo in slovensko besedo nam oznanja in je v pravem smislu besede *dvojni misijonar*. Kadar se on pojavi med nami, zaživi slovenska beseda v vseh svojih oblikah: pri molitvi, v pesmi in pogovorih pri obiskih in po opravljeni sveti maši, saj se vedno dobimo za kakšno uro v župniški dvorani.

V Stockholmu nas je pred njegovim prihodom vedno strah. Zavedamo se, da nas je malo in da ni lahko zbrati peščico ljudi določenega dne in ob napovedanem času v cerkvi. Nekako s skrbjo se preštevamo pred začetkom maše.

Pri krstu Sandre v Göteborgu na Švedskem.

Dva motiva z binkoštnega srečanja 1975 v Vadsteni na Švedskem.

Osebo sem se letos nemalo začudil, ko sem odprl vrata v stolnico. Nenavadno veliko ljudi je bilo v cerkvi za ta čas, in na obeh straneh so sedeli, kar ni bila naša navada. Leto za letom smo se lahko stisnili v nekaj klopih na desni strani spredaj. Tokrat je pa bilo v cerkvi toliko ljudi kot pri dopoldanskih nedeljskih mašah.

Zapeli smo. Pogledam. Vsi verniki odpirajo usta. Menda nam je vsem postalo toplo pri srcu. Takega obiska še ni doživela slovenska služba božja. Nekdo je vzdihnil: „Škoda, da pater Sodja ni naš stalni slovenski duhovnik na Švedskem!“ Zelo rad sem mu pritr dil. Slovenci na Švedskem bi se razživelil!

S patrom Sodjo smo se srečali predtem zadnjič za binkoštno praz-

nike v Vadsteni, kjer je on organiziral znamenito vseslovensko kulturno prireditev na Švedskem. Pomlad se je prebujala. Od tedaj je preteklo točno šest mesecev. Do naslednjega srečanja bo treba potrpeti zopet šest mesecev. Ti bodo pa daljši, ker so pač zimski. Lažje bi jih preboleli, če ne bi bili sami v tujini

B. P.

švica

Tudi pri naših rojakih v Švici nam je veseli Martin priredil zabavni večer v Luterbachu. Udeležba je bila zadovoljiva.

Prav posebno pa smo bili veseli sv. Miklavža v Oltenu in Zürichu. Ako nam bodo številni fotografi poslali kako sliko-foto, jo bomo radi poslali našemu uredniku „Naše luči“.

Dne 12. oktobra 75 je Aleksander Novak postal otrok božji in član božjega ljudstva. Staršem naše čestitke, sinčku pa želimo vse najboljše v življenju!

Za danes najlepše pozdravljeni! Vesel Božič in srečno novo leto vam želita vaša misijonarja

p. Fidelis in p. Angel.

Aleksander Novak (Švica) je postal po svetem krstu božji otrok.

slovinci ob meji

KOROŠKA. — V deželni bolnišnici v Celovcu je 11. novembra umrl dolgoletni koroški deželni glavar Ferdinand Wedenig. Rodil se je v Podkrošju pri Celovcu pred 80 leti. Nje-

govi starši so bili še Slovenci. Učil se je za trgovskega pomočnika in se v času po prvi svetovni vojni pridružil socialnim demokratom. Ob koncu druge svetovne vojne je postal član deželne koroške vlade in bil do Slovencev splošno dober. Tudi žena je Slovenka, po rodu Ljubljančanka. Zato je nerazumljivo, da je 1958 ukinil odredbo o obvezni dvojezični šoli na Koroškem, katero je ob njeni uveljavitvi sam označil kot vzorno rešitev za dvojezično ozemlje. 18 let je bil deželni glavar in nazadnje predsednik Avstrijske lige za človeške pravice. — Na pri-

tisk celovskega škofa je gosposvet-ski župnik Mucher umaknil tožbo proti dvema slovenskima duhovnikoma. Termin za sodno obravnavo je bil že določen. — Na deželni konferenci je Katoliška mladina obeh narodnosti sklenila resolucijo, s katero odklanja „ljudsko štetje posebne vrste“, ki ga hoče izvesti avstrijski kancler dr. Kreisky in njegova vlada. — Kar dva slovenska duhovnika je v kratkem izgubila škofija Celovec. Najprej je v prometni nesreči izgubil življenje upravitelj v Gornjem Dravogradu g. Jožef Gabruč. Kmalu za njim je odšel v večnost g. Igna-

cij Muri, dolgoletni župnik na skrajni severni meji po Slovencih naseljenega ozemlja, na Djekšah pod Svinško planino.

GORIŠKA. — Da bi opozorili pristojne oblasti na težave, s katerimi se mora boriti slovensko šolstvo na Goriškem, so izvedli šolsko stavko, ki so se je prizadeti udeležili 100 %. Profesorji so izostali od pouka in starši niso poslali svojih otrok v šolo. — Na pobudo slovenskega šolskega sindikata se je vršil v Gorici poseben dopolnilni tečaj za vse slovenske šolnike. — Mešani pevski zbor iz Št. Jakoba v Rožu je z nastopom gostoval najprej v Žabnicah v Kanalski dolini in nato še v Števerjanu pri Gorici. Peli so koroške rožanske pesmi.

TRZAŠKA. — Boris Pahor, znani tržaški slovenski pisatelj in rodoljub, je izdal nov roman „Zatemnitev“. Dogaja se v času zadnje vojne, ko je bil Trst pod nemško okupacijo. — Slovenski oder pri Sv. Ivanu nad Trstom je začel gledališko sezono v Marijinem domu s trodejanko „Skupno stanovanje“. — Slovenska izvenparlamentarna opozicija v Trstu je izdala drugo številko svojega glasila „Sveder“. List brani slovenske narodnostne pravice in napada slovenske levičarske ustanove, ki za slovenske pravice le malo storijo.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA. — Slovensko društvo v Geelongu v državi Victoria je 25. oktobra odprlo Slovenski dom, ki je po pisatelju Cankarju dobil ime „Cankarjev dom“. Dom bo služil tudi za slovensko bogoslužje. — V Merrylandsu so priredili konec novembra družabno prireditev, ki jo je organiziral Slovenski verski center. Igral je mladinski orkester „Mavrica“, ki ga sestavljajo merrylandskimi ministranti.

ARGENTINA. — V nedeljo, 2. novembra, je prevzel skrb nad slovenskimi verniki v San Martinu (Buenos Aires) g. Franc Bergant. Novi dušni pastir je bil več let izseljenski

duhovnik v Londonu in potem v Rimu tajnik vrhovnega direktorja slovenskih izseljenskih duhovnikov, mons. Kunstlja. — 4. novembra je umrl v Buenos Airesu časnikar g. Ruda Jurčec. Po rodu je bil Prelek. Študiral je v Marijanišču v Ljubljani in v Mariboru in deloval pri dijaškem Orlu. Nato je študiral v Parizu na visoki šoli za politične vede. Leta 1932 je prišel v uredništvo katoliškega dnevnika „Slovenec“. Sodeloval je tudi pri tujih časnikarskih agencijah. Leta 1941 je postal zunanjepolitični urednik „Slovenca“ in kasneje glavni njegov urednik. 4 leta je bil predsednik Slovenskega novinarskega društva. Z g. Staretom sta začela izdajati v Argentini leta 1948 tednik „Svobodna Slovenija“, ki je v Sloveniji med okupacijo izhajala ilegalno. Ob obnovitvi Kat. akademškega starešinstva je prevzel mesto tajnika in ustanovil znanstveno revijo „Vrednote“. Bil je med soustanovitelji in prvi predsednik „Slovenske kulturne akcije“, ki je začela z izdajanjem slovenskih knjig, in glasila „Glas kulturne akcije“, ki ga je pokojni dolga leta urejal. V knjigi „Ljubljanski triptih“ se je izkazal kot odlični pisatelj. Največ zanimanja pa so vzbudili njegovi spomini, ki so izšli v treh zajetnih knjigah „Skozi luči in sence“. Po razdoru v SKA l. 1969 je ustanovil svoj list „Sij slovenske svobode“, ki je štirinajstdnevno izhajal in bil namenjen le političnim vprašanjem. Cerpav je bil zadnjih šest let preoster, bo šel pokojni g. Jurčec kot velik mož v slovensko literarno in časnikarsko zgodovino. Naj v miru počiva! — Pevski zbor „Slovenskih mladenc“ je priredil dva uspešna koncerta v Mendoza. Prvi je bil namenjen le Slovencem, drugi pa vsej mendoški javnosti. — Komaj dvajsetletnica družin živi v Berezategui, pa imajo vendar svoj lastni Slovenski dom. Dne 9. novembra so slovesno praznovali njegovo desetletnico. Obenem so se spomnili tudi 30-letnice slovenske tragedije v domovini l. 1945. — V Bariločah so Slovenci lepo obhajali slovenski narodni praznik, 29. oktober, ko je bila ustanovljena narodna država.

ZDA. — V Clevelandu imajo Slovenci lepo navado, da namesto vencev na grob pokojne osebe dajo denar raje za maše in za socialne potrebe. Predvsem podpirajo ob smrtnih primerih Slovenski starostni dom v Clevelandu. — V časih pred prvo svetovno vojno je veliko ljudi

iz Bele krajine moralo s trebuhom za kruhom po svetu. Veliko jih je v Clevelandu in imajo tam tudi svoj Belokranjski klub. Za sv. Martina so priredili uspešno martinovanje. — Uspelo martinovanje je priredil tudi Štajerski klub. — V Lorainu v Ohio je šel po 13 letih v pokoj slovenski župnik g. Alojzij Rupar. Pred prihodom v Ameriko je bil od leta 1934 misijonar na Kitajskem, kjer je deloval do konca zadnje vojne. Okušal je 16 mesecev strahote kitajskih komunističnih ječ. Za novega župnika je bil imenovan dr. Pavel Krajnik, dosedanji kaplan v župniji Marije Vnebovzete v Collinwoodu. — Dne 22. novembra so pri fari sv. Kristine v Euclidu v državi Ohio praznovali zlati jubilej obstoja. Pomožni škof iz Clevelanda, ki je somaševal z bivšimi kaplani te župnije, se je Slovencem zahvalil za vse požrtvovalno delo zadnjih 50 let. — V Clevelandu je obhajal 80-letnico življenja senator g. Frank Lausche. Jubilar je bil vse svoje življenje zaveden Slovenec. Kot sodnik je bil v Clevelandu znan po dosledni pravičnosti, jasnih odločitvah in usmiljenju. Postal je župan milijonskega mesta Clevelanda, potem kot katoličan prvi guverner države Ohio in prvi Amerikanec, ki je bil petkrat po vrsti izvoljen za guvernerja. Nato je bil senator 12 let.

Iz Sydneya (Avstralija) vas vse lepo pozdravlja enoletna Marija Svetlana Bogatec. Rojena je bila v sveti noči 1974 kot najlepše božično darilo svojim staršem, saj so si je že dolgo želeli.

(Nadaljevanje z 19. strani)

kve in Cerkev mu je nudila gotovost, udobnost in področje za njegove talente. V večji meri kot večina ljudi je dosegel zadovoljstvo in, če nobenkrat ni prosil za srečo, je bilo to zato, ker se ni nikdar počutil nesrečnega. Do sedaj..., do tega mrzlega trenutka pod mirnim pomladanskim soncem zadnje pomladi, ki jo bo dočakal Blaise Meredith.

Zadnja pomlad, zadnje poletje. Začutil je grenkobo in okušal trpkiokus neuspeha in razočaranja. Kakšno zaslugo si lahko pripisuje in nese s seboj k sodbi? Kaj je pustil za sabo, da bi se ga ljudje mogli spominjati?

Nikdar ni spočel sina, ne zasadil drevesa, ne položil kamna na kamen, da bi postavil hišo ali spomenik. Ni občutil jeze, ne vršil del ljubezni do bližnjega. Njegovo delo bo neznano plesnelo v vatikanskih arhivih. Katerakoli krepot, ki naj bi bila vzcvetela po njegovi službi, bi bila le zakramentalna, ne pa po njegovi osebni zaslugi. Ni bilo revežev, ki bi ga blagoslavljali zaradi njegovega kruha, ne bolnikov zaradi njegove tolažbe, ne grešnikov zaradi zveličanja po njem. Napravil je vse, za kar so ga prosili, pa vendar bo umrl prazen in po preteku enega meseca bo njegovo ime kot drobec prahu, ki ga nosi veter v puščavi vekov.

Naenkrat je začutil grozo. Mrzel

pot ga je obliil in roke so se mu tresle. Gruča otrok, ki se je žogala blizu klopi, se je oddaljila od shujšanega duhovnika, ki je upiral oči v vzvalovano vodo v bazenu, ne da bi jo videl.

Mrzlica je polagoma popustila. Obvladal je grozo in se znova umiril. Začel je razmišljati, kako bi si uredil življenje za čas, ki mu je še ostajal.

Ko je v Rimu zbolel, ko so mu povzdali italijanski zdravniki diagnozo, se je nagonsko odločil, da se vrne v London. Če so ga morali obsoditi, je rajši videl, da bi mu prebrali obsodbo v njegovem materinem jeziku. Svoje zadnje dneve je hotel preživeti v milem podnebu Anglije.

Želel je hoditi po dolinah in mecesnovih gozdovih, poslušati otožno petje slavcev v sencih starih cerkva, kjer je bila smrt bolj domača, bolj prijateljska, saj so jo Angleži skozi stoletja učili vljudnosti.

V Italiji je bila smrt trda, razburljiva, sejmarska, z zbori objokovalcev in s črnimi nakičenimi kočijami izpred z okraski natrpanih palač do marmornih grobnic pokopališča. V Angliji je imela smrt bolj umirjen videz. Pogrebne obrede so obzirno šepetali v kapelah normandskega sloga, grob so izkopali sredi postrizene trave in pogrebščino so popili v krčmi s hrastovimi tramovi nasproti pokopaliških vrat.

In tudi to je bilo sedaj blodnja, napihnjena prevara: ni ga zaščitila pred potuhnjenim sivim sovrážnikom, ki se je utrdil v njegovem lastnem telesu. Temu ni mogel uteči, kot se tudi ni mogel znebiti prepričanja, da je doživel polom kot duhovnik in kot človek.

Kaj mu je tedaj preostajalo? Da se podvrže kirurškemu nožu in tako skrajša umiranje in strah in samoto do znosne meje? Ali bi ne bil to nov polom, način samomora, ki bi ga učitelj poštenosti lahko opravičili, ki bi ga pa njegova vest nikoli ne odpustila?

Ali naj se vrne k delu in sede

k stari pisalni mizi pod opaženi strop v palači kongregacije v Rimu? Odpre velike liste, kjer so popisana življenja in dela in spisi kandidatov za kanonizacijo, ki so umrli že pred davnim časom? Jih pregleduje, razčlenjuje in piše pripombe? Ustvarja dvom o njihovih krepstih in čudovitih delih, ki jim jih prisojajo? Čemu? Da bi bil spet en kandidat za oltarno čast zavržen, ker je bil premalo junaški ali premalo moder v svojih čednostih? Da bi v teku pol stoletja ali pa po dveh stoletjih neki novi papež mogel razglasiti pri svetem Petru, da je koledarju dodan nov svetnik?

Ali je te umrle brigalo, kar so pisali o njih? Ali so se svojim sladkobnim življenjepiscem nasmihali ali pa so namrščeno gledali na svoje uradne tožilce? Umrli so in bili so sojeni pred davnim časom, prav tako, kot bo tudi on kmalu umrl in bo sojen. Vse drugo je bilo dodatek, pripis in lahko opustljivo. Blaise Meredith, duhovnik, filozof, poznavalec cerkvenega prava, bi mogel delati dvanaest mesecev ali dvanaest let v svojih seznameh, ne da bi s tem dodal le kanček njihovi sreči ali eno samo muko njihovemu trpljenju.

Pa vendar je to bilo njegovo delo in moral ga je opravljati, ker je bil to njegov posel in ker je bil preveč utrujen in bolan, da bi se lotil česa drugega. Maševal bi vsak dan, opravil vsakdanje delo v palači kongregacij, včasih prididal v angleški cerkvi, spovedoval namesto kakšnega tovariša, ki bi bil na počitnicah, se vračal vsako popoldne v svoje malo stanovanje, malo bral, molil brevir in se potem dajal z nemirno nočjo do naslednjega jutra. Tako dvanaest mesecev. Potem bi umrl. Skozi teden dni bi ga omenjali pri mašah... : „Za našega brata Blaisa Mereditha.“ Potem se bo pridružil brezimnim in pozabljenim pri skupnem spominu „vseh rajnih“...

V parku je postalo mraz. Otroci so raztreseno zaostajali po stezah za svojimi čemernimi starši. Bila je ura najhujšega trušča v londonskem prometu.

Bil je čas, da odide. Čas, da monsijor Blaise Meredith pospravi svoje zbegane misli, da spravi svoje bolne poteze v prijazen nasmeh, ko gre na čaj k westminstrskemu upravitelju. Angleži so vljuden in strpen narod. Pričakujejo od človeka, da se skuša zveličati z resnobnostjo ali pa se pogubiti z obzirnostjo, da pije kot kavalir in hrani svoje skrbi zase. Čutijo sumnjo do svetnikov in menijo, da vsemogočni Bog enako ravna. Celó ob uri lastnega Getsemanija je bil Meredith vesel te navade, ki obvezuje, da človek pozabi nase in se posveti kramljanju s tovariši.

Togo se je vzdignil s klopi, postal za hip in se napolil z odločnim korakom v Brompton Road.

Doktor Aldo Meyer je bil tisto mirno sredozemsko popoldne zatopljen v svoje osebne skrbi. Skušal se je upijantiti čim hitreje in na čim manj mučen način.

Vse okoliščine so mu bile nasprotné. Kraj, kjer je pil, je bila nizka kamnita pivska klet. Imela je pod iz stlačene zemlje in prepojena je bila z duhom po skisanim vinu. Družbo sta mu delala lastnik, neotesan kmet, in debelolično gorjansko dekle. Pil je žganje, ki bi s svojo ognjeno močjo lahko udušilo slehernó žalost, a Aldo Meyer je bil preveč trezen in preveč priseben, da bi se mu to posrečilo.

Sklonjen na hrapavi klopi in ob kapljajoči sveči je nepremično strmél na šilce ter risal čačke z razlitim žganjem, ki je počasi teklo za njegovim prstom. Gospodar se je naslonil na točilno mizo, si trebil zobe s trščico in glasno vlekel ostanke večerje izmed škrbin. Deklina je sedela v senci in čakala, da bi doktor spraznil šilce in bi mu ga brž spet nalila. Doktor je pil sprva naglo, z gnusom ob vsakem požirku, potem pa, ko se ga je alkohol polasčal, počasneje. Zadnjih deset minut ni pil, kot da bi pričakoval, da se bo nekaj zgodilo, preden se popolnoma preda pozabljenju.

Manjkalo mu je še eno leto, da bi jih spolnil petdeset, a na videz

je bil zelo postaran. Lasje so mu posiveli in ohlapna koža je prekrivala ličnice njegovega finega židovskega obraza. Njegove roke so bile dolge in gibčne, dlani pa ožuljene kot roke poljedelca. Oblečen je bil v mestno obleko, katere kraj je bil že iz mode, rokavi oguljeni in ovratnik svetlikajoč, a s pološčenimi čevlji in s čisto srajco. Njegova obledela gosposkost je bila v čudnem nasprotju s surovo življenjsko silo dekleta in gospodarja.

Gemello Minore je bil daleč od Rima, še dlje pa od Londona. Umazana pivska klet ni bila prav nič podobna palači svetih kongregacij. In vendar je bil tudi Aldo Meyer, enako kot Blaise Meredith, zaskrbljen zavoljo smrti in, čeprav je bil dvomljivec, je bil tudi on zapleten v zadevo razglasitve za blaženega.

To popoldne so ga klicali na dom Pietra Rossija, čigar žena je trpela že deset ur porodne bole-

čine. Babica ni vedela kaj početi in izba je bila polna žensk, ki so kokodajsale kot kokoši, medtem ko je Maria Rosi ječala in se zvižala v krčih ter slabotno stokala, kadar so ti ponehali. Zunaj kočé so moški stali v skupini, po tihem govorili med sabo in si podajali steklenico vina iz roke v roko.

Ko se jim je približal, so potihnili in ga po strani gledali, medtem ko ga je Pietro Rossi peljal noter. Dvajset let je živel Meyer med njimi, pa je bil še zmeraj tujec zanje. Včasih jim je bil potreben, dobrodošel pa ne.

Med ženskami v sobi se je zgodba ponovila: tišina, nezaupljivost in sovražnost. Ko se je sklonil nad veliko bronasto posteljo in otipaval, pa osluškoval nabrekli telo, sta mati in babica stali ob njegovi strani in, ko je bolnico znova zgrabil krč, je bilo slišati protestno mrmranje, kot da bi bil on kriv.

V treh minutah je spoznal, da

(Dalje na 38. strani)

otroški kotiček

modri počastijo Jezusa

Ko je bil Jezus rojen v Betlehemu v Judeji, so prišli ob času kralja Heroda Modri z Vzhoda.

Zvezda, ki so jo bili videli na Vzhodu, je šla pred njimi, dokler ni prišla in obstala nad krajem, kjer je bilo Dete. Ko so zagledali zvezdo, so se zelo razveselili.

Stopili so v hišo, zagledali Dete z Marijo, njegovo Materjo, in so padli predenj ter ga počastili. Odprli so svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire.

Modrim je zvezda pokazala, kje je Jezus. Nam Jezusa pokaže luč pred tabernakljem. Tej luči pravimo „večna luč“.

Modri so poklekili pred Jezusa. Tudi mi poklekne-
mo, kadar pridemo v cerkev ali kadar gremo iz nje.

ODGOVORI:

Kako so modri počastili Jezusa?

Katera stvar v cerkvi nam kaže, kje je Jezus?

Kako pozdravimo Jezusa, ko pridemo v cerkev ali ko gremo iz nje?

PESEM

Glejte, trije kralji
v zlati, lepi halji
na kamelah jezdijo.

Prineso darila:
sladkega kadila,
mire, čistega zlata.

Tiho pristopimo,
srčno počastimo
ljubega Zveličarja!

NOČNI DOGODEK

Neko noč
telefon zabrni.
Glasek pojoč
zagostoli:

„Halo! Tam rešilna postaja?
Tu ulica Rožnega maja!
Iz gnezda na hiši številka tri
vrabček je padel. V travi leži...“

In vsi
gasilci s čeladami zlatimi,
bradami in brki košatimi
so z avti rdečimi,
rogovi donečimi
in lestvijo, dolgo brez kraja,
šli v ulico Rožnega maja.

„Trara-trara, gor!
Tam vrabček v travi leži
in mama njegova na strehi
milo ječi...“

In vsi
planili iz sanj smo na cesto,
v copatah hiteli skoz mesto
za avti drvečimi,
rogovi trobečimi
trara-trara brez konca in kraja
do ulice Rožnega maja.

In vsi
smo v ulici Rožnega maja
prijeli za lestev brez kraja,
da so gasilci z bradami
odnesli vrabiča spet mami.

Nato
smo se počeno oddahnili
in proti žlebu zapretili
tako:

„Le glej, ti potep!
Če mamina beseda
zaman bo ko doslej,
ti mačka hudogleda
izpulila bo rep!“

Mitja Mejak

JANEZ TRDINA IN PREŠEREN

Ko sem hodil v Ljubljano v šolo, bi bil neizrečeno rad poznal Prešerna, a nikoli nisem ujel priložnosti, da mi ga kdo pokaže. Po drugi šoli smo šli jaz in še trije součenci skupaj na počitnice. Korakali smo proti Ježici, kar me ustavi tovariš Pečar in mi veli: „Ti, tale človek, ki gre pred nami, je Prešeren.“

Brž stečem naprej, da bi videl Prešerna v obraz. Na sebi je imel frak, na glavi pa cilinder. Ko sem bil že kakih dvajset korakov pred

njim, se ustavim, obrnem in uprem oči vanj. Gledal sem ga verno in strmo kakor čudo. On to opazi in reče: „Fant! Kaj me tako gledaš, kakor bi me hotel kupiti?“

Povesim oči in odgovorim bojazljivo: „Ne zamerite, tako rad bi vas spoznal!“

otroški kotiček

Prešeren: „I, zakaj pa?“
Jaz: „Zato, ker ste zložili že tako lepe pesmi.“

Prešeren: „Kakšne pesmi?“
Jaz: „„Nebeško procesijo“, „Nuno in kanarčka“ in še veliko drugih. Nekatere sem se naučil tudi z glave.“

Prešeren: „Ali res? No, povej katero!“

Jaz: „Ali „Nuno in kanarčka“?“

Prešeren: „Le, če hočeš!“

Jaz: „Vesela pomlad se zbudila je spet, moj ptiček, preljubi kanarček...“ Govoril sem hitro, da je kar beseda besedo pobijala.

Ko sem oddrdral vso pesem, me je jel izpraševati, kdo sem in kam sem se namenil.

Povedal sem mu svoje ime in da gremo na počitnice, jaz in tile trije, ki so se nama med pomenkom pridružili.

Pogovarjali smo se še dlje časa. Prešeren nas je kaj lepo opominjal, naj se pridno učimo, naj beremo

poleg šolskih tudi druge knjige, tudi slovenske.

Ko smo prišli do prve hiše, bila je krčma, nam je voščil srečno pot in šel noter. Mi smo bili vsi veseli, da se je hotel tako imeniten mož z nami pogovarjati.

Janez Trdina

HREPENENJE

Obšlo me je hrepenenje, silnejše od gladi in žeje: udarilo mi je v dušo nenadoma in me je vsega prevzelo.

„Le enkrat da bi še videl obraz, obraz materin!“

Saj ne zahtevam veliko; ne, da bi sedela poleg mene, da bi me držala za roko in me tolažila v tej samoti. Samo njen obraz da bi videl, samo za minuto; da bi ga videl, kakor je bil tih in blag in usmiljen. Le eno eno minuto! In če je to preveč, trenutek vsaj, pol trenutka! Ne kruha ne maram, ne

vode — le tega pol trenutka! Še manj; le tisti hip, ki se ga meriti ne da!

Ivan Cankar

UGANKE

*Biserne brez kril čebele
snoči stiha priletele,
noč na travi prenočile,
davi v sonce se poskrile.*

(Rosa)

*Brez ključka je zaklenjeno,
čez goro je namenjeno;
vsak lahko ve, komu in kam,
kako in kaj, pa eden sam.*

(Pismo)

*Sredi polja jasen grad:
sama okna, nič ni vrat;
bogatin pridejo,
okna z zlatom zazidajo.*

(Kozolec)

poštni nabiralnik za otroke

ZIMA JE PRIŠLA

Zima je prišla. Sneg je zapadel. Ptice so odletele v južne kraje. Medvedi so se spravili v brloge. Lepo je v topli sobi, ker je zunaj mraz.

Otroci delajo sneženega moža. Drugi se sankajo, drsajo ali smučajo. Tudi kepajo se. To je veselje!

Berači so pa reveži. Pa tudi tisti ptički, ki so ostali čez zimo tukaj. Zato radi pomagamo enim in drugim.

Tonček,
Malmö, Švedska

MIKLAVŽ NAS JE OBISKAL

Darko, München, ZR Nemčija

MIKLAVŽ JE NOSIL

Na Miklavžev večer sem bil tako vesel, da sploh spati ni-

sem mogel. Drugo jutro sem zgodaj vstal in sem šel hitro pogledat, kaj mi je Miklavž prinesel. Ko sem vse darove pregledal, sem bil zelo srečen.

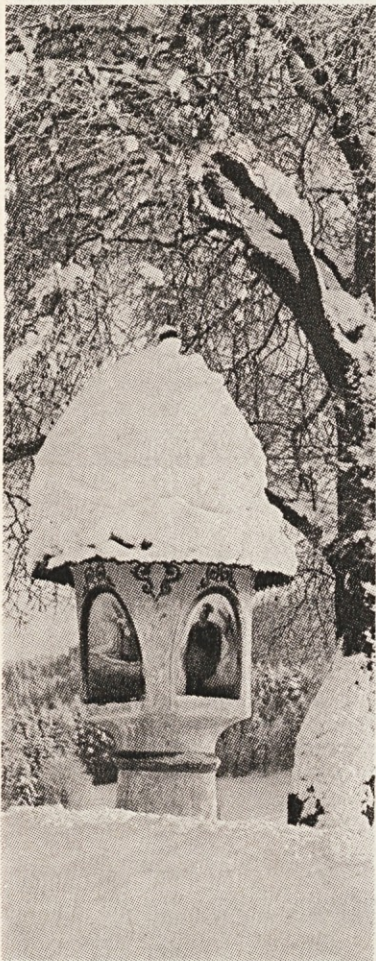
Tomaž,
München, ZR Nemčija

POSTAVILI SMO JASLICE

Jaslice smo postavili v kuhinji v kot. V hlevčku gori lučka. Tudi na hribčku gori lučka. Zavita je v rdeč papir, kakor bi bil ogenj. Zada v Betlehemu gori za okni modra luč. Ovce in pastirji hitijo k jaslicam.

Na sveti večer smo pri jaslicah zapeli božično pesem. Lepo je bilo.

Peter,
Zürich, Švica

Kapelica ob Baškem jezeru na Koroškem. Ob tem jezeru je nastala pesem „Njav čez izaro“.

(Nadaljevanje s 35. strani)

ni upanja na običajen porod. Moral bi napraviti cesarski rez. To ga ni preveč motilo. Napravil ga je že večkrat ob luči leščerbe ali sveče na kuhinjskih mizah ali pa na klopih iz desk. Računajoč na prevrto vodo in omrtvičenje pa na čvrsta telesa teh gorjank se je mirne duše lahko zanesel na srečen izid.

Pričakoval je nekaj ugovarjanja, kajti ti ljudje so bili svojeglavi kot mule in silno strahopetni, ni pa pričakoval takega izbruha. Bila je mati porodnice, debela in mišičasta babnica z razmršenimi lasmi,

piškavimi zobmi in gadjimi očmi, ki je začela vreščati. Napadla ga je s kričanjem v grobem narečju:

„Ne bom dovolila, da bi rezal mojo hčer. Žive vnuke hočem, ne pa mrtvih. Vi dohtarji ste vsi enaki. Če ne morete ljudi pozdraviti, jih po režete in pokopavate. A moje hčere ne boste. Dajte ji časa, pa ga bo pognala kot grah. Jaz sem jih imela dvanajst, zato lahko vem. Ni šlo pri vseh lahko, šlo je pa le. In nisem potrebovala nobenega konjederca, da bi mi jih jemal ven.“

Splošen krahot je preglasil zdihovanje porodnice. Aldo Meyer jo je še pregledoval, ne da bi se zmenil za ženske. Preprosto je dejal: „Če je ne operiram, bo opolnoči mrtva.“

Kratka pa jedrnata poklicna izjava in preziranje nevednosti sta se doslej obnesli, ob tej priliki pa mu je popolnoma spodletelo. Babnica se mu je zarežala v obraz.

„To pot ne, Jud. In veš, zakaj ne?“ Vtaknila je roko v obleko in potegnila ven majhen predmet, ovit v oguljeno rdečo svilo. Stiskajoč med prsti ga je pomolila zdravniku pod nos. „Ali veš, kaj je to? Ne moreš vedeti, saj si nevernik in morilec Kristusa. Zdaj imamo svojega svetnika. Vsak čas ga bodo v Rimu prišteli k svetnikom. To je košček njegove srajce, prava relikvija, pomočena v njegovo kri. On je tudi delal čudeže, prave čudeže. Vse so popisali in poslali papežu. Ali si domišljaš, da zmoreš več kot on? Povejte, za koga se odločimo: za našega svetnika Giacomo Neroneja ali pa za tega človeka?“

Porodnici se je izvil krik bolečine in ženske so utihnile, medtem ko se je njena mati sklanjala nad posteljo in s pomirjajočim šepetanjem drgnila v krogih z umazano relikvijo nabrekli trebuh pod odejami. Aldo Meyer je počakal za hip in iskal ustreznih besed. Ko se je bolnica spet pomirila, je dejal osorno:

„Celo nevernik ve, da je greh, če pričakujemo čudežev, ne da bi si sami poskušali pomagati. Ne smete vreči stran zdravil in prič-

kovati, da bi vas svetniki ozdravili. Povrh pa ta Giacomo Nerone še ni svetnik. Precej časa bo še preteklo, preden sploh začno razpravljati v Rimu o njegovem primeru. Molite k njemu, če hočete, a prosite ga, naj da meni zanesljivo roko, dekletu pa odporno srce! Sedaj pa pustite neumnosti ob strani in pripravite mi prevrte vode pa čistih rjuh. Ne utegnemo izgubljati časa.“

Nihče se ni zganil. Mati mu je prestregla korak k postelji. Ženske so sklenile strnjen polkrog in porivale zdravnika proti vratom, od koder je Pietro Rossi opazoval prizor z bedastim izrazom. Meyer se je obrnil k njemu, da bi ga pograjal.

„Vi, Pietro, hočete imeti otroka? Ali hočete ohraniti ženo? Tedaj me za božjo voljo poslušajte! Če je ne operiram hitro, bo umrla ona in z njo bo umrl tudi otrok. Vi veste, kaj morem napraviti. Dvajset ljudi je v kraju, ki vam bodo povedali. Ne veste pa, kaj zmore ta Giacomo Nerone, čeprav je svetnik, o čemer pa jaz dvomim.“

Pietro Rossi je trdovratno zmgal z glavo.

„Ni naravno, da bi z rezanjem jemali ven otroka, kot da bi bil ovčje črevo. Povrh pa ne gre za katerega koli svetnika. Ta je naš, ta nam pripada. Ta nas bo varoval. Bolje je, da odidete, doktor.“

„Če odidem, vaša žena ne bo preživel noči.“

Motni obraz kmeta je bil tako neizrazit kot stena. Meyer je ogledoval te temnopolte in nedostopne južnjake in z obupom pomislil, kako malo jih pozna in kako malo vpliva ima nanje. Vdano je skomignil z rameni, zgrabil kovček in stopil k vratom. Na pragu je postal in se obrnil k njim.

„Bolje je, če pokličete očeta Anzelma. Ne preostaja vam dosti časa.“

Mati je prezirljivo pljunila na tla, se znova sklonila in drgnila s svileni krpico po trzajočem telesu bolnice, šepetajoč molitve in narečju. Druge ženske so to tiho opazovale z okamenelimi obrazi. Ko se je oddaljeval po kamniti poti, je

čutil na hrbtu poglede moških, zapicene kot nož. Tedaj je sklenil, da se napije do pijanosti.

Za Alda Meyerja, starega liberalca, človeka, ki je verjel v človeka, je to pomenilo dokončen poraz. Za to ljudstvo ni bilo upanja. Bili so pohlepni kot ptice roparice. Zmožni bi bili požreti mu srce in ga pustiti, da zgrije v jarku. Žrtvoval se je zanje, oni so pa jemali vse, ne da bi se česa naučili. Norčevali so se iz osnovnega znanja, gladko pa so požirali legende in praznoverje s pravo otroško požrešnostjo.

Samo Cerkev jih je mogla krotiti, čeprav ne poboljšati. Mučila jih je s hudiči, preoblagala s svetniki in jih slepila z jokajočimi madonami. Mogla je od njih doseči denar, da je nakupovala nove svečnike, ni jih pa mogla ali hotela spraviti v kliniko, da bi jih cepili proti tifusu. Njihove matere so hirale za jetiko in njihovi otroci so imeli vnete vranice zavoljo malarije. Pa vendar bi si raje deli v usta vruga kot pa tableto Atabrine, čeprav bi jo plačal doktor.

Živel so v barakah, kjer bi pošten kmet ne puščal niti svoje živine. Jedli so olive, testenine, v olju namočen kruh in o praznikih ovčje meso, če so si ga mogli preskrbeti. Njihovi hribi so bili goli, brez drevja in pobočja so zadrževala le tenko plast zemlje, s katere so prve vode sprale hranilne snovi, ki so se zgubljale v peščenem vznožju. Njihovo vino je bilo vodeno in njihova koruza slaba in sami so se premikali s počasnim korakom ljudi, ki premalo jedo, pa preveč garajo.

Njihovi gospodarji so jih izrabljali, pa vendar so se jih ti reveži oklepali kot otroci. Pogosto so se njihovi duhovni predajali pijančevanju in neurejenemu življenju, pa vendar so jih ti vzdrževali od svoje revščine in jih prenašali s pikro strpnostjo. Če je bilo poletje pozno ali pa zima huda, je slana uničevala oljke in v hribih je vladala lakota. Ni bilo šol za njihove otroke in, česar jim ni preskrbela država, si tudi sami niso marali preskrbeti.

Niso hoteli žrtvovati prostega časa, da bi sezidali šolo. Učiteljev niso mogli plačevati, pritrgovali pa so si od svojega bornega zaslužka, da bi plačali stroške za vstavo novega svetnika in koledar, ki je bil že itak prenatrpan z njimi.

Aldo Meyer se je zagledal v ostanek žganja, iz katerega je razbiral ničnost, razočaranje in obup. Dvignil je kozarček in ga spil v dušku.

Prišel je bil v ta kraj najprej kot izgnanec, ko so fašisti obkrožili Jude, levičarske izobražence in preveč zgovorne liberalce, ter jim dali na razpolago, da se umaknejo v Kalabrijo ali pa gredo na prisilno delo na Liparske otoke. Njemu so dali ironični naslov uradnega zdravnika, a brez plače, brez zdravil in anestezij. Dospel je v obleki, ki jo je nosil na sebi, s kovčkom, z inštrumenti, s stekleničko tablet aspirina ter z zdravniškim priroč-

nikom. Šest let se je boril in splet-karil, se prilizoval in izsiljeval, da je organiziral osnovno zdravniško oskrbo v tem kraju, kjer je bilo podhranjenje trajno, malarija udomačena in tifus nalezljiv.

Živel je v na pol podrti bajti, ki jo je popravil s svojimi rokami. S pomočjo bebastega kmeta je obdeloval pol hektarja peščene zemlje. Za bolnišnico je bila namenjena soba v njegovi hiši, za operacijsko sobo pa kuhinja. Kmetje so mu plačevali v blagu, kadar so sploh kaj dali. Od krajevnih funkcionarjev je zahteval, da so mu pomagali z zdravili in kirurškimi inštrumenti, in pa, da so ga ščitili pred sovražno vlado.

(Bo še.)

Blejsko jezero je prekrila ledena plošča.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmenil s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslavlani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglas smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštah kupnih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJALSKA PISARNA** v MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENKA** — vrnila se je iz tujine v Prekmurje — želi spoznati poštenega fanta od 30 do 40 let, da bi se poročila. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, kot je napisana v barvnem pasu na tej strani spodaj. (Št. 1).

● Kdor bi hotel **POMAGATI** pri izgradnji **CERKVE** v Senovem, naj pošlje prispevek na naslov: Janez Nanut, župni urad, Ju-68281 Senovo, Slovenija, Jugoslavija.

● Zdomcem, ki se vračajo za stalno domov, nudim iz svojih dolgoletnih izkušenj **NASVETE ZA ODPRTJE OBRTI**. Uspeh zajamčen. Edo Boskovič, Medenska 6, 61210 Ljubljana-Šentvid, Slovenija, Jugoslavija. (Tel. 51 7 81).

● Daje se **V NAJEM GOSTILNA** s turističnimi sobami na prometnem križišču, 5 km pred Rogaško Slatino in blizu znanih atomskih toplic. Možna tudi prodaja. Informacije daje Simon Ivanuš, 63241 Podplat, Slovenija, Jugoslavija.

● **PRODAM** gradbeno **PARCELO** v centru znanih atomskih toplic v Rogaški Slatini. Možno je graditi turistični objekt. Informacije daje: Simon Ivanuš, 63241 Podplat, Slovenija, Jugoslavija.

● **PRODAM** gradbeno **PARCELO** (764 m²) na zelo lepi legi v Bresternici (nad jezerom) pri Mariboru. Informacije daje Viktor Bohl, 404 Neuss, Euskirchenstr. 22, BR Deutschland. (Tel. 0 21 01 - 40 20 45). Pa tudi: Heržič, Cankarjeva ul. 19, Maribor, Slovenija, Jugoslavija.

● **PRODAM** staro **HIŠO** s sadnim vrtom (3100 m²) v Starem trgu pri Trebnjem na Dolenjskem, ob asfaltirani cesti. Vodovod in hiši. Primerno za vsako obrt. Informacije daje Ladislav Krevs, Wilhelmshöhe 9, 518 Eschweiler, BR Deutschland.

● Tistega, ki si želi graditi svoj dom v okolici Ptuja, že čaka visokoprtilična nedograjena **HIŠA**, ki je že pod streho. Meri 10 x 9,80 m z verando. Poleg je 8056 m² vrta. Cena po dogovoru. Na prodaj je zaradi nesreče v družini. Informacije daje Alois Habjanič, BR Deutschland, tel. 0 70 62 - 39 16.

● Srednje velika **HIŠA** z 2000 m² zemljišča v Rogaški Slatini in dve gradbeni **PARCELI** v Ptujju NA **PRODAJ**. Informacije daje Karl Mesiček, Wellenkampstraße 13, 8 München, 45, BR Deutschland. (Tel. 089 - 31 31 36 1).

Rešitev prejšnjih ugank

RAČUNSKI PROBLEM: 1. rešitev: 289 — 268 = 21; 610 — 534 = 76; 899 — 802 = 97; 2. rešitev: 179 — 167 = 12; 620 — 534 = 86; 799 — 701 = 98; 3. rešitev: 589 — 538 = 51; 310 — 267 = 43; 899 — 805 = 94; 4. rešitev: 149 — 134 = 15; 350 — 267 = 83; 499 — 401 = 98; 5. rešitev: 469 — 426 = 43; 230 — 178 = 52; 699 — 604 = 95; 6. rešitev: 359 — 325 = 34; 240 — 178 = 62; 599 — 503 = 96.

DETEKTIVSKA UGANKA: Potrč je rekel, da so se vrata sobe, v kateri je bil zaprt, od-

pirala navzven, potem pa je dodal, da se je skril „za vrata“, ko je zaslišal prihajajočega ugrabitelja. Ko bi vse to, kar je opisal, držalo, se ne bi mogel skriti za vrata, kajti kdor je hotel v sobo, je moral vrata potegniti k sebi (ne pa jih poriniti!).

PO STOPNICAH GOR IN DOL: 83. Za vsako stopnico je potreboval 5 korakov (3 gor, 2 dol). 80 korakov je potreboval, da je prispel dokončno na 16. stopnico (16 krat 5 = 80). Potem je potreboval le še 3 korake do vrha.

UGANKA: Žebelj na podplatu. — Da jim držijo hlače. — Ko se nauče slovensko.

četrto stoletje v službi slovenskih zdomcev in izseljencev

dno dovoljeni. Naštevajo potem po imenu cerkve, ki so bile pordele ali odvzete. Dalje govore o 200 duhovnikih, ki so zaprti, o motenju verskega pouka otrok itd.

Pravijo končno: „Mi ljubimo svojo domovino. Pripravljeni smo se žrtvovati za resnično blaginjo in napredek naše dežele. Ne zahtevamo privilegijev. Zahtevamo le, kar nam po božjem in človeškem pravu gre: ne le svobodo verskih obredov, ampak tudi svobodo verskih šol, katoliškega verskega tiska, verskih organizacij in pravico, zbirati potrebna sredstva za vse to. Nočemo teh sredstev od države: dalo nam jih bo ljudstvo, ker ljudstvo veruje Cerkvi in ljubi svojo vero.“

Seveda je to pismo priromalo nazaj z oznako: „Se ne sprejme.“

(1953, štev. 2)

ŠOPEK ROŽ OB SEDEM-DESETLETNICI

Sredi slovenskih izseljencev v Ameriki je 9. marca obhajal 70 let svojega življenja ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman.

Čim bolj se leta odmikajo, tem jasnejše postaja, da je imel škof Rožman prav. Kar so mu očitali, je izmišljeno in spretno ponarejeno. Saj za njim očitajo vsem drugim škofom iste stvari, ker pač sovražijo katoliškega škofa in vse, kar je resnično katoliško.

(1953, štev. 3)

DRŽAVA IN DOMOVINA

Država je nekaj drugega kot domovina. Kakor je mati le ena, je tudi domovina le ena. Če-

prav se preseliš v drugo deželo, mati ostane zate vedno le mati. Ne moreš se ji odpovedati. Moreš jo le zatajiti... Tudi domovini se ne moreš odpovedati, čeprav greš v tuje dežele. Moreš jo le zatajiti. Postati moreš njen ničvredni sin, a sin ostaneš.

Država je nekaj drugega kot domovina. Država je organizacija ljudi na nekem ozemlju. Ta organizacija ima svojo oblast, ki daje zakone, ki mora skrbeti za red in za javno blaginjo. Država je potrebna družba.

Dolžnosti do domače države imamo le, dokler smo njeni člani. Če se državi odpovemo in vzamemo drugo državljanstvo, nimamo več dolžnosti do nje.

Eno je domovina, drugo pa trenutna oblast, ki gospodari v državi.

(1953, štev. 3)

IZ DOMAČIH KRAJEV

Omenili smo že, da so letos popisali vse prebivalce Jugoslavije. Vprašali so tudi vsakega, ali veruje ali ne veruje v Boga. 86,4 % ljudi v Jugoslaviji je pogumno izpovedalo, da veruje. Samo 13,2 %, med katere štejemo člane komunistične stranke (3,5 %), razne funkcionarje in vojaštvo, ki ga menda niso vprašali, je izjavilo, da so „brez vere“. V Sloveniji je takih 14,5 % prebivalstva.

Sedaj je še bolj jasna krivica, da poučujejo po šolah brezbožni nauk, da verniki nimajo pravice in svobode za izdajanje verskih knjig in časopisov, da nimajo pravice do lastnih šol.

(1953, štev. 5)

NAŠA LUČ
Januar 1954

Ob novem letu 1954

Stojimo na pragu novega leta 1954. Kaj neki nam bo to prineslo?

Toliko je gotovo o poteku dogodkov v bodočnosti.

Toda, ko z negotovostjo gledamo v novo leto, nam prihaja na misel stari pregovor, ki solso ugotavlja: „Kakrni ljudje, taki čas!“

Res je tako!

Na svetu ni nič čisto slabotnega. Vsaka stvar, vsak dogodek ima svoj dobri zrok. Če danes na svetu ni tako, kot si želimo, je nam to jutri dan prišel novih razporedov, je to kresla človeka samega.

„Kakrni ljudje, taki čas!“

Pred 1953. leti je prišel na zemljo Bogom. Čeravno je bila sveta slava v belihem skenu hlevu. Njegovo pravo letilo, ni prišel med nas pranih rok.

Nikakor ne!

Srečanje je prišel BLAGOVEST ODREŠENJA, BLAGOVEST PRISTANOSTI in LJUBI, ki bi po boji zamljani morala preživeti vse življenje in začeti novo dolgo.

Ali se je to uresničilo?

Da, v prejšnjem mesecu BLAGOVEST je prišel na svet, a imel je preveliko pozornost, države in narode in s tem ustvarila človeka vrednejše življenje. Preveliko človek je bil splošno prenavljati človeka. Krišpa se mora samostojno zavedati za svojo veličino in pravico nad svetom.

Toda kaj se je zgodilo?

leto 1954

V TRETJE LETO

Nekateri že dve leti želijo, da bi „Naša luč“ izhajala vsaj enkrat na mesec. (Doslej je izhajala na dva meseca. — Op. NL). Ker se je zadnje mesece ta prošnja kar naprej ponavljala iz različnih krajev, je odločitev padla.

Najtežje se je za to odločila uprava „Naše luči“, ki mora ob izidu vsake plačati papir in tisk več tisoč šilingov. Vsi, ki pišejo, pišejo zastoj. Tudi poverjeniki delajo brez vsakega plačila. Da smo se odločili za mesečno izhajanje, je zgolj zato, ker naši izseljenci list potrebujejo.

Uredništvo in uprava

(1954, štev. 1)

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 0 31 24 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0 222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 0 41 / 23 39 10).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.

(Tel. 071-36.77.54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Roma, Via Aurelia Antica 408.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0 208 - 64 09 76).

Ludvik Rot, 4006 Erkrath 2, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 55).

Jože Bucik, 4006 Erkrath 2, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 80).

Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 06 11 - 61 37 22).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 42 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.

(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065-22 71 33).